

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVIII. évfolyam 17. szám — 1941 január 22 szerda — Ára: 12 fillér

Merényletek, zavargások Romániában

Döhring német őrnagyot egy görög állampolgár Bukarestben orvul meggyilkolta Merénylet a román vasútak igazgatója ellen — Nyugtalankodik a Vasgárda, több középületet megszálltak — Katonai uralmat vezetett be Antonescu

Japán kénytelen lenne a háborúban résztvenni, ha Amerika hadbalép — jelentette ki a japán külügyminiszter — Anglia szövetséget ajánlott a Szovjetnek, de nem kapott választ

Bartha honvédelmi miniszter meghívásra Németországba utazik

Romániából súlyos merényletek és zavargások híre érkezik. Még tegnapelőtt történt hogy a Romániában állomásozó német tanácsapatok egyik parancsnokát egy görög származású merénylő orvul agyonlőtte. Az eset nagy megdöbbenést keltett és szigorú intézkedések következtek. Antonescu államvezető elmozdította Petrovicescu belügyminisztert hanyagság miatt. Ugyanakkor Bukarestben és Romániában több városban tüntetések zajlottak le. A Vasgárdisták különböző rétegei mozgolódnak. A német őrnagy elleni merényletet követve egy másik merénylet: a román vasutak igazgatója, Orescanu ezredes ellen követték el a merényletet eddig még ismeretlen tettesek.

*

Általában Romániában anarchisztikus jelenségek mutatkoznak. Erre több forrásból érkezett legújabb táviratok is rámutatnak. Szófiaán át Bukarestből származó jelentés szerint Döhring német vezérkari őrnagy elleni merénylet után a vasgárdisták az ország különböző részeiben tüntetést rendeztek. Ezekről a tüntetésekről pontos képet alkotni eddig még nem lehet, mert a Romániában tartózkodó külföldi tudósítók ilyen kérdésére nem válaszolnak, valószínűleg utasításra. A szófia lapok értesülése szerint Románia különböző részeiben ma reggel nyugtalanság tört ki. A zavargást a Vasgárda úgynevezett codreanista szárnya szítja. Ezekhez csatlakoztak a kommunisták is. Hír szerint a zavargók különböző helyeken a középületeket is megszállták. Később olyan jelentések érkeztek, hogy a középületeket a karhatalomnak sikerült ismét visszaszerezni és a kormány ura a helyzetnek. A codreanisták már régóta elégedetlenek a Vasgárda jelenlegi vezetésével és maguknak követelik a vezetést.

*

Egy másik bukaresti jelentés szerint Romániában a helypolitikai helyzet továbbra is változatlanul súlyos. Antonescu tábornok a rend fenntartására szigorú intézkedéseket adott ki. Rendelése ma délután katonai hatóságok vették át a rendőri igazgatást. A román rendőrség központi vezérigazgatójának Giga, eddigi légionista parancsnok helyébe Codre tábornokot nevezte ki. A román sajtót katonai cenzura alá helyezték. Ka-

tonaság szállt meg 87 gyárat és egyéb más intézményt.

AZ ANGOL-SZOVJET

viszonyról nyilatkozat hangzott el az angol parlamentben. Adams munkáspárti képviselő az alsóházban megkérdezte, vajjon tettek-e intézkedéseket az angol-szovjet kapcsolatokat megjavítására? A kérdésre Butler külügyi államtitkár a következőket válaszolta:

— Az angol kormány június 10. és október 10. között 21-én indítványt tett az angol-szovjet egyezmény megkötésére. Ugyancsak a múlt év október 22-én szélesebb alapon nyugvó politikai szövetséget javasoltunk. A szovjet kormány nem foglalkozott ezekkel a javaslatokkal s most a kezdeményezésben rajta a sor.

A JAPÁN KÜLÜGYMINISZTER NYILATKOZATA JAPÁN KÜLPOLITIKÁJÁRÓL

Maenaka japán külügyminiszter a japán országgyűlésen tartott beszédében bevezető részében megállapította, hogy a japán külpolitikának célja, hogy a világ minden népének az őt megillető életrejel biztosítsa. A háromhatalmi egyezménynek, amelyhez Japán csatlakozott, célja semmi egyéb, mint ennek a nagy eszmének a megvalósítása. Maenaka ezután áttért a kínai kérdésre és utalt arra, hogy Japán a nankingi kormányt ismerte el a kínai köztársaság kormányának és elkötelezte, hogy a Távolkelet felépítésének művét elsősorban Kína és Mandzsukuo közreműködésével kezdi meg.

— Ami Szovjet-Oroszországot illeti, kijelentette a külügyminiszter, hogy Japán és Szovjet-Oroszország között fennálló diplomáciai kapcsolatokon javítani kell. A legnagyobb erőfeszítéseket fejtje ki a kölcsönös félreértések kiküszöbölésére és azzal a céllal, hogy ha lehetséges, megvalósítsák a diplomáciai kapcsolatok alapvető és messzeemenő tisztázását. Majd tárgyalt Japánnak Angliához és mindenekelőtt az Egyesült Államokhoz való viszonyát. Az Egyesült Államok nem tanusítanak megértést Ázsia újrendezése, mint Japán életkérdése iránt. Úgy látszik, az Egyesült Államok keleti védelmi vonalukat az Atlanti-óceán közepén, nyugati védelmi vonalukat pedig a Csendes-óceán keleti részén, Kína és a Déli-tenger között látják. Azt hiszem — folytatta a miniszter —, hogy Amerikának ilyen magatartását nem lehet a világbéke előmozdításához való hozzájárulásnak tekinteni. Komolyan remélem, hogy egy olyan nemzet, mint az

Egyesült Államok, tudatára ébred a béke fenntartása körüli felelősségnek és bátran felszámolja a multakat, hogy illy módon megakadályozza a civilizációt fenyegető válságot. Ha az Egyesült Államok belekeverednének az európai háborúba és Japán kénytelen volna a háborúban résztvenni, ezzel újabb világháború támadna és lehetlenné válnék minden kísérlet a helyzet megmentésére. A mostani háborút — fejtette ki még Maenaka — a lehető leggyorsabban be kell fejezni. Ezenkívül már most meg kell fontolni, hogyan lehetne megakadályozni a jövőben az ilyen bonyodalmak keletkezését.

A HITLER-MUSSOLINI TALÁLKOZÓ VISSZHANGJA

Római jelentés szerint a Duce a Führerrel való tanácskozás után Ciano kíséretében kedden délelőtt visszatért az olasz fővárosba.

A római lapok a Mussolini-Hitler találkozóval kapcsolatban megállapítják, hogy a tengely politikai és katonai téren egyetlen összehangolt egységet jelent. A két tengelyhatalom mindig szorosan együttessen lép fel. A Telegrapho hangsúlyozza, hogy maga a találkozás természetesen beletartozik az olasz-német együttműködésbe. Igazi fontosságát azonban abban mutatja meg, ami ezután következik.

Más olasz lapok azt írják, hogy rövidesen, 60—90 napon belül válaszos napokat fog Anglia átélni. A harc a szigetország ellen intézett mindig erősebb támadásokon kívül más vidéken is fokozódik.

Politikai körök véleménye szerint a francia kérdésnek megvitatása fontos szerepet játszott a mostani olasz-német megbeszélésben.

A két tengelyhatalom szemében Franciaország szerepe egyformán fontos ugyan, de ez a fontosság olasz és német részről különböző színvonalú. Olaszország ugyanis — hangsúlyozza a sajtó — feltételül kívánja területi követeléseinek méltánylását. A tengelyhatalmak felfogása szerint Görögország az utolsó pont, ahol Angliának európai talaj áll rendelkezésére, ezt azonban sem Olaszország, sem Németország nem hajlandó tovább tűnni.

KÖZÖS HADVEZETÉS. KÖZÖS CSELEKVÉS

Érdekes fejtegetéseket tartalmaz Gayda cikke a Giornale d'Italia-ban, amelyben a háborús helyzet-

tel foglalkozva többek között ezeket írja: A háborús helyzet nagymértvű súlyosbodása általában a Földközi tengeren, az Anglia elleni német támadás lehetősége és a német ellenzárlat alkalmazása Angliával szemben megszűrtotta az amúgyis egyre szorosabbá váló zárlatot, amely a szigetországot körül fogja, a hadműveletek megélénkülték s a Földközi tengeri arevonal kiterjesztése jellemzi a háborút további menetét. Gayda ezután részletesen felsorolja külön-külön mindazokat a kérdéseket, amelyekről Mussolini és Hitler valószínűleg tanácskoztak. Legfontosabb, hogy minden kérdésben teljes volt a nézetek azonossága. A háború főelőja az ellenség megverése. Az ellenséget verni kell mindenütt, ahol csak el lehet érni és ahol meg lehet sebezni. A tengelyhatalmak ezt az elvet most a közös hadvezetés keretében valósítják meg s a közös cselekvés alapján fognak hadakozni.

WAWEL TÁBORNOK.

A közelkeleti angol haderő főparancsnoka az utóbbi napokban titokban Londonban járt. A tábornok repülőgépen ment haza és tájékoztatta a kormányt az afrikai hadszíntér helyzetéről.

DONOVAN AMERIKAI EZREDES

Hétfő óta a bolgár fővárosban tartózkodik. Ma kihallgatáson jelent meg Popov külügyminiszternél. Az amerikai ezredes látogatást tesz Filov miniszterelnöknel is.

KENNEDY.

az Egyesült Államok volt londoni nagykövete a washingtoni képviselőház külügyi bizottságában kijelentette, hogy Nagy-Britanniában az ország vezetésében megoszlanak a nézetek arról, hogy az Egyesült Államok tényleges részvétele a háborúban tanácsosnak mondható-e. A brit kormány egyes tagjainak nézete az, hogy Anglia, ha az Egyesült Államok beavatkozik a háborúba, felülkerelkedne. Mások viszont azt hiszik, hogy az Egyesült Államok belépése a háborúba nagy hátrányt jelentene Anglia háborús erőfeszítései számára azáltal, hogy az Egyesült Államokból Angliába irányuló hadianyagszállítványokat csökkentené. Sok angol államférfi nézete az, hogy az amerikai segítség még nem az, ami „normálisan várható lehetne”. Ha Anglia hajóvesztései ugyanazon a színvonalon maradná-

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

nak, mint a megelőző hónapokban, akkor az ország helyzete komolyabbá és égetőbbé válik.

ANKARABAN,

a török fővárosban változatlanul folynak a katonai tárgyalások a közelkeleti angol főparancsnokság kiküldöttjei és a török vezérkar tagjai között. Az előzetesen meg-

Hivatalos jelentés a német

Bukarest, január 21. A román belügyminisztérium a következő közleményt adta ki:

A január 19-ére virradó éjjel egy külföldi illetőségű állampolgár revolverrel agyonlőtt egy egyenruhás német tisztet. A merénylő menekülni próbált, de elfogták. A német tiszt azonnal meghalt. A kormány a legszigorúbb intézkedéseket léptette életbe. A merénylőt háttérre német tisztására a vizsgálat megindult.

Bukarest, jan. 21. (Orient Rádió). Megállapították, hogy a német tiszt Döhring német őrnagy volt. Antonescu értesítette a német követet, hogy a merénylőt

A román belügyminiszter beadta lemondását, — tüntet a román diákság

Bukarest, január 21. (NST) A román rádió hétfőn a késő esti órákban kiáltványt olvasott be, amelyet a Keresztény Nemzeti Diákszövetség elnöke, Viorel Trifa írt alá és amely Döhring német vezérkari őrnagy gyilkosának szigorú megbüntetését követeli. Ebből a kiáltványból tudta meg a román közvélemény, hogy a vasárnapra virradó éjszaka a román főváros egyik utcájában öt revolverlövessel agyonlőtték a Romániában tartózkodó német tancsapatok vezérkarának egyik tagját, Döhring őrnagyot.

A merénylővel kapcsolatban egyébként már hétfőn délután feltűnő események történtek. Petrovicescu tábornok belügyminiszter beadta lemondását s helyébe Dumitru Popescu tábornokot, Bukarest eddigi katonai parancsnokát nevezték ki belügyminiszterré. Popescu tábornokról köztudomású, hogy az erős kéz politikájának híve.

Petrovicescu lemondásának hírére a Vasgárda az esti órákban négyülést rendezett az egyetem

Kedden is tartottak Bukarestben és

Bukarest, január 21. (NST) A román fővárosban kedden délelőtt is tartottak a tüntetések a miniszterelnökség előtt. Légionisták és uccai járőkelők csoportosultak nagy tömegekben az épület előtt és a forgalom teljesen megakadt. A miniszterelnökség épülete a Victoriei-téren áll, amely Bukarest egyik legforgalmasabb pontja. A tüntetők nagy száma miatt a teret teljesen le kellett zárni minden forgalom elől. A tömeg állandóan kiáltozott s részben Döhring német vezérkari őrnagy meggyilkolása ellen tiltakozott, részben pedig Horia Sima helyettesminiszterelnököt éltette.

Hasonló tüntetések voltak a keddre virradó éjszaka több vidéki városban, így főleg Jassyban, ahol a légionisták hajnali fél 2 órakor a Vasgárda ottani parancsnokának a lakása elé vonultak. A parancsnok, Jon Dobre egyetemi tanár, aki egyuttal Jassy polgármestere is, rövid beszédet intézett a tömeghez a német őrnagy ellen elkövetett merénylet háttéréről.

állapított munkaterv szerint az angol küldöttségnek már rég el kellett volna utaznia. Ugylátszik azonban, a tárgyalások a Földközi tengeren bekövetkezett események következtében még szélesebb körre terjednek ki, mint tervezték.

A tárgyalások során — lap szerint — elsősorban az ankarai paktumból Törökországra háramló kötelezettségeket vitatták meg és különösen Törökország magatartását arra az esetre, ha a Földközi tengeren, a Közel-Keleten, vagy Délkelet-Európában újabb fordulat állna be. Cornwall tábornok tegnap látogatást tett Inonü köztársasági elnöknel, majd érintkezésbe lépett a török politikai élet vezető egyéniségeivel.

Őrnagy elleni merényletről

rögtönbíráskodás útján agyonlőtt. Azonnal letartóztatták a görög kolónia tíz élőkölő tagját, mert a kihallgatás során megállapították, hogy a merénylő bár török útlevéllel rendelkezik, de görög állampolgárnak tekintendő.

A merénylet nagy megrökönyöt váltott ki Bukarestben. Azt gyanítják, hogy az angol Secret Service húzódik meg a dolog mögött. A bukaresti diákok röpiratban adtak ennek a feltevésnek kifejezést. A vasgárdisták és a diákság tüntetéseket rendezett a német követés előtt, amelyen kifejezték rokonszenvéket.

előtt és ezen a gyűlésen felolvasták a Keresztény Nemzeti Diákszövetség elnökének kiáltványát, amely Döhring őrnagy merénylőinek szigorú megbüntetését követeli és felszólítja Antonescu tábornokot, szolgálaton igazságot a román népnek. Ezt a kiáltványt azután az éjszakai órákban a román rádió is beolvasta, még pedig nemcsak román, hanem német, olasz és francia nyelven is.

A négyülés rendben és nyugalomban folyt le. A légionisták a gyűlés befejeztével zárt sorokban felvonultak Bukarest főútcáján, a Calea Victoriei és elhaladtak a királyi palota mellett is, majd a miniszterelnökség elé mentek, ahol tüntetést rendeztek a vasgárdista légiók országos főparancsnoka, Horia Sima helyettes miniszterelnök mellett.

A hajnali órákban érkező magánjelentések szerint a helyzet a román fővárosban zavaros és tisztázatlan. A miniszterelnökség körül erős katonai készültség vonult fel.

a vidéki városokban a tüntetések

A hivatalos kommunikációval egyidejűleg Antonescu tábornok aláírásával rendelet jelent meg, amely megindokolja, miért távolították el Petrovicescu Konstantin tábornok belügyminisztert helyéről. A rendelet szerint Petrovicescu Konstantin tábornok helyébe Popescu Dumitru tábornokot nevezték ki belügyminiszterré, még pedig a következő okoknál fogva:

1. Mert meg akarják szilárdítani a belső rendet, amelynek fenntartása új rendszabályokat tesz szükségessé a nyugalom és tekintélytisztelet biztosítása érdekében, továbbá mert véget akarnak vetni az anarkista-cselekményeknek, amelyek arra vezettek, hogy személys célokra sajátították ki idegen vagyontokat és zűrzavart keltek a gazdasági életben.

2. Mert Petrovicescu belügyminiszter 9 órával azután, hogy a német hadsereg egyik bátor tisztjét a főváros kellős közepén meggyilkolták, még mindig nem tette meg azokat az intézkedéseket, amely-

ket a bünescelemény körülményei megköveteltek volna.

3. Mert Petrovicescu belügyminiszter nem rendelkezett előrszem felállítását a német katonai misszió székhelye előtt.

Antonescu a rendelet indoklásában felszólítja a népet, hogy tanúsítson nyugalmat és őrizze meg a rendet, alkalmazkodjék a rend követelményeihez.

Magyar koszoru Döhring őrnagy ravatalán

Bukarest, jan. 21. (MTI) Döhring német őrnagy ravatalára a bukaresti magyar követség katonai attaséja magyar nemzetiszínű sa-

A gyilkosnál amerikai csekk-könyvet találtak

Bukarest, jan. 21. Döhring német őrnagy gyilkosának neve Sarandos. A gyilkos 32 éves, Törökországban született és később görög állampolgár lett. Romániába a múlt év végén érkezett Belgrad-

Allítólag már ki is végezték a merénylőt

Belgrad, jan. 21. Az esti órákban ideérkezett hír szerint Döhring őrnagy merénylőjét, akiről úgy tudják, hogy Axioti ökölvívóval

Merénylet a román vasutak vezérigazgatója ellen

Bukarest, jan. 21. (Német TI) Oreseanu ezredes, a román vasutak vezérigazgatója ellen merényletet követtek el. A tettesek behatoltak az irodába és több lövést adtak le.

A francia kormány tiltakozott Londonban a „Mendoza“ feltartóztatása miatt

Vichy, január 21. (Német TI): A francia kormány a „Mendoza“ francia teherhajónak egy angol hadihajó által történt feltartóztatása miatt Londonban tiltakozott. A francia kormány ugyanakkor valamennyi amerikai államhoz jegyzéket intézett, amelyben rámutat arra, hogy a „Mendoza“ feltartóztatása és lefoglalása a három mérföldes zónán

APOLLO filmszínház.

Mark Twain világhírű regénye;

Huckleberry Finn kalandjai

Főszereplő: Mickey Rooney.

laggal ellátott hatalmas habérkoszorút helyezett el.

ból. Egy amerikai bank csekk-könyvét és az Egyesült Államokból és Angliából érkezett leveleket találtak nála. Keresnek egy másik Irbasas nevű törököt is, aki állítólag büntőrs.

azonos, a mai nap folyamán már ki is végezték. Hivatalos részről a kivégzés hírére még nem erősítették meg.

Az ezredes elleni merénylet indítóokai még nem ismeretesek. Az ezredes a lövések következtében megsebesült.

belül, az úgynevezett semlegességi övben történt. Franciaország azon a nézetben van hogy ez az eset a legjobb ürügy arra, hogy a semlegességi öv tiszteletbentartását követelje. A francia kormány a nemzetközi jogi szempontokon kívül úgy Angliával, mint az Egyesült Államokkal szemben a kérdés emberességi oldalát is hangsúlyozta.

„Roosevelt ágyútorony talapzatán áll“

NEWYORK, január 21. (NST.) Az északamerikai sajtó legnagyobb eseménye kedden reggel Roosevelt harmadik beiktatása. A lapok vezérekkel Roosevelt-barát hangon írják. Kivétel nélkül azt emelik ki az újságok, hogy Roosevelt harmadszori beiktatásának napja az Egyesült Államok történetének új korszakát nyitja meg. Ma mindenki tudja már — írja az egyik reggeli lap —, hogy Roosevelt nem a polgári parlament székében, hanem ágyútorony talapzatán áll.

A „New York Post“ az elnöki beiktatással foglalkozó vezérekében éles

támadást intéz a közelmúlt angol és francia kormányai ellen. A lap túlnéztlenül maradnak nevezni őket és személyt hányja, hogy nemcsak a munkanélküliség és a társadalom egyéb problémáit hanyagolták el, hanem azt is elmulasztották, hogy népeik munkaerőjét latbavessék nemzetvédelmük érdekében. Ezek a kormányok állandóan félszankciók és gőres békülesi erőfeszítés közt ingadoztak. Az elmúlt nyolc év alatt egyedül az Egyesült Államok bizonyították munkaképes demokráciának.

Hadijelentések

Az olasz 228. sz. hadijelentés a következőket mondja: A görög hárterén tüzéségi és járőrtevékenység folyt. Légialakulataink hevesen bombázták Görögország tengeri támaszpontjait. — Eredményes találatok érték a kikötőberendezéseket és kisméretű bombák a kikötőkben horgonyozó hajókat. Ezenkívül csapattáborokat és hadinyagraktárokat bombáztunk. Négy ellenséges gépet lőttünk le, egy saját gép nem tért vissza, személyzete ejtőernyővel megmenekült. Az ellenség Valona ellen légitámadást intézett, kárt nem okozott a légitámadás. Vadászaink haladéktalanul felszálltak és egy Blenheim-típusú gépet leltek. Cyrenaiában Tobruk erődményeit támadta az ellenség. Olasz repülőgépek bombázták ellenséges katonai berendezéseket és támaszpontokat. A szudáni szakaszon gépesített alakulatok harcban bocsátkoztak az ellenséggel, a harcban vadászgépeink is támogatták őket. Hadászati okokból parancsnokságunk elrendelte Cassala kiürítését. Repülőgépeink Tehillánál jelentékeny veszteséget okozva több ellenséges gépjárműalkulatót bombáztak. — Kréta szigetén repülőgépeink bombázták és géppuskatűz alá vettek egy repülőteret és szemmel látható károkat okoztak. Az ellenség 21-ére virradó éjszaka Catania ellen légitámadást intézett. Az anyagi kár csekély. — Emberéletben nem esett kár.

A német véderőfőparancsnokság jelenté: A német léghaderő folytatta a kedvezőtlen időjárás ellenére is fegy-

veres felderítését az angol légitérben egészen az Orkney szigetekig és több hadicélpontra sikeresen bombázott. Német harcigépek két bombája telibe talált egy gőzöst, valamint egy másik hajót megrongált. Megállapítottuk, hogy a nyolcezer tonnás súlyosan telibe talált gőzös süllyedőben van. Magánosan szálló német harci gépek tegnap is támadták Málta repülőterét. A 20-ra virradó éjszaka lefolyt hadműveletekből három gép nem tért vissza.

London, jan. 21. (Reuter.) Skóciában egy hadiüzemben kedden délután robbanás történt. Négy ember életét veszítette.

Vigszínház mozgó

Ma utoljára a pazar kiállítású, zenés amerikai vigjáték:

A boldogság utcája

Fősz.: Jan Hunter, Zasu Pitts.

Megfagy ereiben a vér,
ha megnézi a

Frankenstein fia

c. izgalmas amerikai filmet.

Bemutató holnap!

A Tábori Színházzal Ceglédre — Sepsiszentgyörgyig

A kedves olvasó bizonyára olvasott e lap hasábjain a Tábori Színházról, — vagy talán emlékszik arra az autókara-vánra, amely egy forró augusztusi napon átvonult Debrecen városán — rövid időre megpihenve a Csokonai Színház előtt — egy jötkendő színész csapattal, az autóbuszokon „Tábori Színház” felirással. Mi is volt ez a Tábori Színház?

Az elmúlt esztendő nyarán honvédek hónapokon keresztül a volt trianoni magyar-román határ mentén és közelében álltak és várták a parancsot, hogy elindulhassanak felszabadítani Erdélyi testvéreinket a hosszú rabságból. Ezt a lelket morzsoló, türelmetlen várakozás által teremtett idegfeszültséget enyhíteni, elsimítani a homlokról a redőt, mosolyt fakasztani honvédeink arcára s a vidámság mellett gazdagítani lelküket, ez volt a feladata a Tábori Színháznak. E nemes feladat megvalósítására hadvezetőségünk vitéz Tolnay Andort és társulatát találta alkalmasnak.

A megtisztelő megbízás után vitéz Tolnay Andor azonnal hozzáfogott a Tábori Színház megszervezéséhez. Mivel két „részleg”-re volt szükség, társulatát két részre osztotta, egyforma létszámmal, diszlettel, ruhával, műsorral és egyéb szükséges felszereléssel ellátta. Az egyik részleg vezetője és egyzersmind mindkét csoport katonai parancsnoka vitéz Zitás Bertalan alezre-des, a másik részleg vezetője és mindkét társulat „civil” parancsnoka vitéz Tolnay Andor volt. A két részleg tagjai pedig a jelenleg itt működő társulat művésznői és művészei.

Végre elérkezett a várva-várt nap, amikor Thália gépesített kordéjál elindultak — két autóbusz, négy katonai tehergépkocsi — lelkes színészekkel, olyan feladat teljesítésére, amelynél szebb magyar színész számára ritkán akad. Ceglédről indultunk Debrecenen keresztül — Nyiregyháza, itt volt a „premier”-ünk. A huszárlaktanya hatalmas udvarán üttük fel „sátorfánkat” — tényleg az volt — és játszottunk a tisztikar és vagy 4—500 főnyi legénység előtt. A bemutatkozás kifőnően sikerült. Másnap indultunk tulajdonképeni utunkra. A két részleg elvált egymástól, az I. Debrecen körüli kezdte meg munkáját, a II. részleg ment a határ felé a szabócsi, szatmári falukban állomásozó seregrészekhez.

Parancsunk szerint a helyiségbe érkezésünk után jelentkeztünk a katonai parancsnokságnál, elintéztük a szállást, étkezést, kikerestük a megfelelő játszó helyet és hozzáfogtunk a színpad felállításához.

Az élelmzésünkről is a kincstár gondoskodott. A legénységi étkezést — miként a tisztikar is — kaptuk, pompás volt.

Ebéd után kimentünk a színhelyre. Ez is változatos volt, kastély, kert, gazdasági udvar, legelő, vásár-ter (itt egyszer nagy vita volt, hogy melyik részén játszunk, a szarvasmarhák, lovak, vagy a disznók részére elkerített helyen — nem az utóbbit választottuk!) tarló, dohánypajta, stb. A műszaki emberünk 15—20 főnyi katonai segédlettel már építette magunkkal hozott, összerakható színpadunkat. A színpad mögött pedig az öltözők készültek sátorlappal, vagy kocsiponyvából. Míg az előkészületek tartottak a művész-személyzet leheveredett az árnyékba, vagy focizott, a legtöbb tábori lapot írt. „Valahol a Nyírségben” egy kastély-kert évszázados fái alatt enyhültünk a rettenetes augusztusi forróságban, szeretett gazdánk elepedt már a szomjúságtól — vizet nem volt szabad inni —, odaintett magához egy katonát, hogy hozzon neki egy üveg sört. Igenis! — mondá derék honvédeink. Elteltik negyedóra, félóra, bajtársunk csak nem jön, úgy másfélóra múlva megjelenik, összevefő a bokáját! Igazgató urnak alásan jelentem, sört nem hoztam, de rögtön itt lesz az egész kintin! — Pazar uszónával kedveskedett az ottani tisztikar.

Kicsit eltértem a tárgytól. De ezalatt már elkészült a színpad. Az emberek sűrűnek-forognak. A színpad egyik oldalán próbálunk a zenészekkel — minden állomáson más-más katonazenekar volt —, amott a székeket rakják a tisztikar számára, odébb éppen most veszik le a gépkocsiról a ruhákkal teli szekrényt, kinyitják rendben van-e minden, — egyszer csak az egyik segédkező

honvéd odamegy a nyitott szekrényhez és amikor nem néz oda senki, magához szorítja az egyik női jelmezt — aztán odamegy a többiekhez: Srácok ilyen klassz nőruhát öltetek meg! — Természetesen előkészületeinket a gyerekek serege bámulta. Az egyik helyen — igazán „még az operencián is túl” — egyszerűen megszólal egy 8—10 éves gyermek — már régen figyeltem, nagyon settenkedett körülöttem — a bácsi nem játszott Pesten az Erzsébet-városi Színházban? — mert én bizony láttam. Bizony nagyon büszke voltam erre a „világhírré”.

Közeledünk már a kezdéshez, félhet, minden rendben van, a színészek is öltöznek, ki sátorban, ki mellette, vagy széken, de inkább a földön ülve, sőt állva is, világító berendezésünket néhány petroleum gázlámpát, is előkészítették. Már a közönségünk is jön, hatalmas oszlopokban a katonaság, a közeli falvakból kocsin, vagy nagy teherszállító autókön — ki hogy. Ideális színház, ezerszámra közönség és nem kell bajlódni a belépődíjjal. A katonazene patogó indulókat játszik. Közben vezény-szavak hangzanak, az érkező oszlopok elhelyezkednek, leülnek az istentermette „szőlyébe” — amelyről bizony a legnagyobb igyekezettel sem lehet lelesni. Hét óra — megérkezik a parancsnok, tisztikara kíséretében. Vitéz Tolnay jelentkezik — s az előadás kezdetét veszi.

A Vitézi Rend „Zrínyi csoportja” nevében köszönti a bajtársakat, s az izzóhangú, buzdító bevezetőjét hatalmas tapsal jutalmazzzák. Sorra következnek utána az egyes számok, tréfák, dalok, táncok, hazafias énekek, szavaltatok, de főleg a vidámságon van a hangsúly. — Felejthetetlen élmény, amikor 4—5000 ember felkacagott jóízűen, harsogón. A műsorunk egyik számaként közismert dallamú katonanóták szerepeltek, Erdélyre vonatkozó új szöveggel. Ezeket rögtön meg is tanulták honvédeink s máris énekeltek velünk együtt. Elképzelhető legszebb kórus a szép csillagos augusztusi éjszakában, amikor felhangzott a soker ember ajkán:

Azt hiszem mikor úgy 1—2 kilométerre voltunk az „olaj” határtól meg is hallhatták ezt és nem valami jó érzelssel emészthették vacsorájukat.

Persze a hölgyeknek és a komikusoknak volt a legnagyobb sikerük. A hölgyek szép buktákat kaptak — nem is tudom hol szereztek hírtelenjében — de volt. Két órát tartott műsorunk, jó közönségünk pompás hangulatban — az úton már az újonnan tanult nótákat énekelve — szállására vonult. Mi pedig egy-kettőre összeszedtük sátorfánkat és tovább.

Előadás után rendszerint a játszó helyünkön állomásozó tisztikart látott vendégül minket vacsorára. A legtöbb helyen „nagy kanállal” ettük a tisztele-tünkre „feljavított” vacsorát. Vacsora után parázs hangulat kerekedett, muzsika, nótá, tánc, de mikor 11 óra lett igazgatónk felállott, megköszönte a szíves vendéglátást s ez azt jelentette: véget vetnek a zenének s haza mennék a művészek!

Igy volt ez heteken keresztül, míg végre eljött az óra és honvédeink elindulhattak Erdélybe. Az elindulás után néhány nappal mi is mentünk dicső honvédeink után, — most már a két részleg együtt. Máramarosziget, Nagybánya. Sok-sok testvérváros és község, majd Székelyföld városai után álmaink álmát elértük Kolozsvárt.

Huszonkét esztendő után a Tábori Színház tagjai imádkozták a Himnuszot, daloltak, énekeltek, táncoltak először magyarul Erdélyi színházaiában. S vitéz Tolnay Andor volt az első, aki a kolozsvári Nemzeti Színházban elsőnek köszöntötte magyar szóval a díszelőadásunkon megjelent tisztikart s a város elöljáróságait.

Itt be is fejeztük munkánkat. Honvédeink mellett ott voltunk mindenütt. Sárban, porban, esőben, napsütésben, de büszkén, szívvel-lélekkel teljesítettük a ránk bízott feladatot. Két hónapot töltöttünk a táborban. Ez idő alatt részlegenként 50—50 helyen játszottunk, 28—30 szálláshelyünk volt s körülbelül félmillió ember látta előadásainkat s egy-egy csapat 3700 km. utat tett meg. Szép volt. Boldogan és büszkén tettük mert ezzel tartoztunk szeretett haza-nknak!

Danis Győző

a Csokonai Színház főrendezője

Iparosok figyelmébe!

Borítékot, levelepapírt, jegyzéktömböt, számlát, munkafelvévő könyvet, blokkot, átvételi könyvet, cégkártyát, szórólapot, címkéket és mindenféle nyomtatványt kisebb, vagy nagyobb példányszámban

olcsón, izlé-sesen készít **lapunk nyomdája**

a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. József kir. h. u. 1. Bika bérház

Dr. Reke Gusztáv városi főügyész visszatért Debrecenbe dr Balla Bertalan még Szatmáron maradt

Dr. Csóka László példaszerű munkát végez, mint polgármester Szatmáron

Dr. Reke Gusztáv városi tisztifőügyész — mint ismeretes — a belügyminiszter Szatmárra rendelte ki, hogy az ottani tisztifőügyészi hivatalt szervezze meg. Hasonló megbízást kapott dr. Balla Bertalan főjegyző, az adóhivatal és közlelemzés megszervezésére.

Dr. Reke Gusztáv tisztifőügyész a megbízásnak eleget tett és tegnap visszatért Debrecenbe, a polgármesternél szolgálattételre jelentkezett. Dr. Balla Bertalan még 8—10 napig Szatmáron marad, hol most a közlelemzés megszervezésén fáradozik.

Szatmár igen esinos város, azonban a románok meglehetősen elhanyagolt állapotban adták át, így dr. Csóka László polgármesternek nagyon sok alkotni valója van ebben a kétségtelenül fejlődésre hivatott városban. Dr. Csóka kezdeményező ereje, lendülete, fiatalos munkabírása már is érez-teti hatását. Igaz, hogy a közigaz-

gatásban egészen szokatlan tempót diktál mind magának, mind a szatmári városi tisztikarnak, ami legjobban talán abból tűnik ki, hogy a polgármesteri értekezleteket délután négy óratól éjjel tizenegyig tartja, tehát az ügyek és a szükség irják elő a hivatalos órákat.

A lakosság nagy megértéssel figyeli és kíséri dr. Csóka László polgármester erőfeszítéseit, igyekeznek résztvenni az áldozathozatalban és a legnagyobb megbecsüléssel fogadják intézkedéseit. Er-dekes, hogy a szatmárkönyéki románok, akik az Avason laknak, meggyőződésből magyar érzel-műek és ők maguk kéri, hogy magyar iskolákat állítsanak fel gyer-mekeik számára, mert a régi román uralmat nagyon megunták.

Dr. Csóka László polgármester vezetésével az egész városi tisztikar permanenciában van, olyan sok a tennivaló s igyekeznek amit csak lehet bürokráciától mentesen, gyorsan és jól elintézni.

A nagyerdei ref. egyházzész elbúcsúztatta dr Bodonhelyi Józsefet

A nagyerdei egyházzész körzet hétfőn délután a Dóczy József út 2. szám alatt rendes tanácsulést tartott. A tanácsosok csaknem teljes számban megjelentek az ülésen, tekintettel arra is, hogy ezen az ülésen búcsúztatta el az egyházzész első, kiváló lelkipásztorát, dr. Bodonhelyi Józsefet, akit a budapesti református teológiai akadémia rendes tanárává hívt meg. Az ülést dr. Bacso Jenő egyházzész gondnok nyitotta meg, majd az elnöklő lelkipásztor tartalmas és gazdag jelentésben számolt be az 1940. év áldásos munkásságáról. Külön kiemelte a beszámoló keretében az itteni lelkipásztor kettős munkáját, amelyet egyrészt a klinikán ápoló betegek és alkalmazottak gondozása terén kifejt, másrészt az a munkát, mely az egyetemi ifjúság lelki-gondozásával függ össze.

Mind a nayszámú adakozók buz-góságáról, mind pedig a lelkipásztor munkájáról nagy megelégedéssel vett tudomást a tanácsülés. A pénztárosi jelentés ismertetése után dr. Bodonhelyi József elbúcsúztatta a tanács tagjaitól s meg-

hatott szavakkal mondott köszö-netet a tanácsosoknak az őt mindenkor támogató munkásságukért. A gyülekezet és a tanács tagjai nagy fájdalommal vettek tudomást dr. Bodonhelyi József, az értékes és kiváló lelkipásztor eltávo-zásáról, majd az érdemeit dr. Bacso Jenő gondnok megható beszéd-ben méltatta. A gyülekezetből dr. Bodonhelyi József lelkipásztor január 26-án búcsúzik el. Az egyházzész körzeti tanács dr. Bodonhelyi József kimagasló érdemeit jegyzőkönyvének lapjain megörö-kítette és elhatározta, hogy adan-dó alkalommal az ő nevére alapít-ványt fog létesíteni.

Ezután megható és kedves kö-zösségben dr. Bacso Jenő és dr. Bacso Jenő, a tanács tagjait laká-sukon teán látták vendégül, amely meghitt barátságos és szre-tetteljes együttérzésben vett részt a tanács minden egyes tagja. A megható és kedves összejövetelt dr. Vasady Béla tanácsos, dr. Bodonhelyi József lelkipásztor, majd a házigazda kedves, könnyekig megható szavai követték.

Ma próbaszámlálási végeznek a népszámlálóbiztosok

A népszámlálási nyomtatványok hon-yolult voltára való tekintettel a népszámlálás vezetősége elhatározta, hogy a mai napon a körzetek nagy részében próbaszámlálást tartsanak a számlálóbiztosok. Egylőre minden számlálóbiztos csak egyetlen házat ír össze a maga körzetében, lehetőleg olyat, ahol kétfőnél több lakás van. A népszámlálási központi iroda a számlálóbiztosok által kitöltött íveket azonnal felül-vizsgálja, az érdekelteket az előfor-duló hibákra figyelmezteti, így akarja elérni, hogy maga az összeírás alatt minél kevesebb hiba forduljon elő. A próbaszámlálásnak a mai, szerdai nap folyamán vége kell menni. A népszámlálás vezetősége arra kéri a város közönségét, illetőleg azoknak a házak-nak lakóit, ahova a számlálóbiztosok

betérnek, hogy fogadják őket szívesen. A megjelenő számlálóbiztos kívánatra köteles felmutatni olyan nyomtat-ványt, amelynek felső bal sarkán a következő felírás van: „M. Kir. Köz-ponti Statisztikai Hivatal, 1941. évi népszámlálás. A) minta. Számlálólap.”

A „Debreczen” képes naptárát minden tra-fikban és minden uf-ságárusnál megveheti 12 fillérért.

Vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter néhány napra Németországba utazik

Budapest, jan. 21. (MTI) Vitéz dálnokfalvi Bartha Károly m. kir. főkostanésos tábornokot honvédelmi miniszter a német hadvezetés meghívására a német véderőparancsnokság főnöke, Keitel

tábornagy látogatásának vizon- zásánál, valamint a nyugati had- szintér haterének megtekinté- sére folyó hó 22-én néhány napra kisebb kísérettel Németországba utazik.

A pápa báró Apor Vilmos gyulai apátplébánost győri püspökké nevezte ki

RÓMA, január 21. XII. Pius pápa báró Apor Vilmos gyulai apátplébánost győri megyéspüspökké kinevezte.

Báró Apor Vilmos ősrégi főnemesi család sarja. 1892 február 29-én született Segesvárott, atyja altörzsi Apor Gábor báró, Háromszék megye egykori főispánja, majd később a király személye körüli miniszterium államtitkára volt. A püspök középiskoláit részben a kalocsai, részben a kalksburgi jezsuita atyáknál végezte és mindvégig jeles tanuló volt. Teológiát az innsbrucki egyetemen hallgatta és kitüntetéssel szerezte meg a hittudományi doktorátust. 1915-ben szentelték pápá, majd püspöke Gyulára ren-

delte segédlelkésznek. 1917-ben a nagyváradi papnevelő intézet vezetője és tanára lett s innen 1918 szeptem- berében a gyulai plébánosi állásában maradt mostani püspöki kinevezéséig. Közben 1928-ban apáti címet kapott. Egész eddigi életét a csendes, zajta- lan, de mélyreható munkálkodás jel- lemzi. Mint lelkipásztor főfeladatának a szegények felkarolásán kívül a hívek és egyház között való kapcsolat meg- teremtetését tekintette. Ebből a célból előbb a Katolikus Tudósító, később Őrszem címmel havi hitbuzgalmi lap- pot adott ki. Győr új püspöke külön- ben Magyarország vatikáni követének fivére.

Újabb forgalmi korlátozások a Mav. vonalain

A személyszállító vonatok számát csökkentik

A MÁV igazgatósága közli, hogy január 23-án nulla órától to- vábbi intézkedésig a személyszál- lító vonatok az eddigi forgalom- mal szemben mintegy 10-12 szá- zalekkel esőnkenti a MÁV. — A MÁV igazgatósága a csökkentés engedélyekor ügyelt arra, hogy a csökkentés olyan mértékű legyen, amely a személyforgalomban fenn- akadást nem okoz.

Az utazási lehetőséget minden irányban biztosította a MÁV, leg- alább egy közvetlen vonatpárt minden fővonalon forgalomban hagyott. A mellékvonalakon a fő-

vonalakhoz csatlakozó vonatok, valamint a helyi igények kielégíté- sére szolgáló vonatok közül köz- lekednek a szükségesek. Az iskolás- és tisztviselővonatok nem vál- toznak.

A Dunja befagyása Magyaror- szág személy- és áruforgalmát te- temesen megnövelte. Közép- és Délkelet-Európa között a személy- és áruforgalom a MÁV vonalain fut végig, emiatt mozdonyhiány mutatkozik és a novemberi há- nyászszájakkal miatt pedig szén- hiány. Emiatt kellett a mostani vonatkorlátozásokat bevezetni.

Meggyilkolta apját és holttestét feldarabolva a Berettyóba dobta

Monostorpetri biharmegyei köz- ségben Takács János 28 éves gaz- da megdöbbentő kegyetlenséggel meggyilkolta édesapját, Takács Mihály jómódú gazdát. Az elveté- mült apagyilkos a csendőrségen tett vallomása során előadta, hogy apjával már régebbi idő óta hara-

gos viszonyban volt.

A gyilkosság napján a vereke- dés hevében vasvillával ütötte le idősebb Takács Mihályt, majd ki- vitte a Berettyóhoz és a holttestet feldarabolva beledobta a folyóba.

A csendőrség a gyilkos fiút letartóztatta.

Eczeria férjét a végrehajtók elől Mátyássyné

A tegnapi napon a szegedi Bókay- tanács folytatta Mátyássy Zoltáné csalási bűnyűének főtárgyalását. Hoffmann Mártonné, lakberendezési vállalat vezetője arról vallott, hogy Mátyássyné rekamiékat vásárolt nála, de mikor a förlészléstől lakására men- tek, a házmeztől azt a választ kap- ták, hogy Mátyássyék elköltöztek, egy nagy sárga palotát vásároltak az Andrássy úton.

— Napokig kerestük a nagy sárga palotát, de nem találtuk meg — mon- dotta a tanu a hallgatóság derültsége közben. A további tanu Mátyássyné bundavásárlásairól, fényűzéséről val- lottak. Essenberger Vilmos portás el- mondotta, hogy valóságos hitelezési vándorlás volt Mátyássyékénál, de a férj erről semmit nem tudott. Egy délelőtti végrehajtók érkeztek a lakás- ba és Mátyássyné férjét bezárta a sza- lonba, hogy ne lássa a foglalást végző végrehajtókat. Mikor a végrehajtók eltávoztak, kiengedte férjét és azt mondta neki, hogy Zoli fiának egy vá- sárlása miatt volt kellemetlensége a végrehajtókkal. A portás ezután arról vallott, hogy a férje nevére érkező ajánlott és tértívnyes leveleket Má- tyássyné vette át, a vényekre Má-

tyássy Zoltán nevét írta, a leveleket pedig megsemmisítette.

— Ki volt tulajdonképpen az úr a háznál? — kérdezte az egyik tanács- bíró.

— A méltóságos asszony.

— És a gazda mit szőtt ehhez?

— A méltóságos úr nem törődött semmivel — felelte a tanu.

A tárgyalást Szegeden folytatják.

A kínai kommunista hadsereg négyezer katonáját megölték

HONKONG, január 21. (Reuter.) A negyedik hadseregnek elnevezett had- sereg „felszámolása” során a kínai kommunista hadsereg négyezer kato- naját megölték, vagy megsemmisíté- ték. Hanying tábornokot, az egykori kommunista vezető meggyilkolták. Yehing főparancsnokát pedig meg- sehsítették és fogságba ejtették. (MTI)

Időjárás

A nagyon meleg és páradús levegő beáramlása hazánkban változatlan erővel tart.

Jóslás: Élénk, a hegyeken erős dél- nyugati szél, sok heven eső és köd, a magasabb hegyeken és a Kárpát- alján havasos, vagy havazás. Az eny- heség tovább tart.

— Hetvenéves korában felakasztotta magát Derecskén Kovács Istvánné és mire észrevették, már megfulladt. Ön- gyilkosságának oka életuntág. Teme- tésére megadták az engedélyt.

Legújabb je'entés Bukarestből

BUKAREST, január 21. (Orient Ra- dio.) A román miniszterelnökség hiva- talosan közli, hogy Antonescu tábor- nok Petrovicescu tábornokot elmozdi- totta belügyminiszteri tisztségétől és helyébe Popescu Demeter hadosztály- tábornokot, Bukarest katonai parancs- nokát nevezte ki. Antonescu tábornok — teszi hozzá a közlemény — arra kér minden románt, hogy tartsa tisz- teletben a rendet és őrizze meg nyu- galmát. A miniszterelnök megparan- csolja mindenkinck, hogy haladéktala-

Pénztárcák
Jánossy Irma
üzletében
Simonffy-utca 1/a.

nul térjen vissza a rendhez és törvé- nyességhez.

Közellátási kormánybiztosokat neveznek ki

BUDAPEST, január 21. A kormány az alábbi rendeletet adta ki:

A miniszterium a közellátásra vonat- kozó jogszabályok és kormányhatósági intézkedések végrehajtásának biztosítá- sa céljából közellátási kormánybiz- tosokat nevezhet ki. A kormánybizto- sok működési területét a közellátási miniszter állapítja meg és az ő fel- ügyelete alatt működnek.

A kormánybiztosok feladata a köz- élelmészére és általában a közszükség- leti cikkekkel való ellátásra, valamint az érelenőrzésre vonatkozó jogsz- abályok és kormányhatósági intézkedé- sek végrehajtását irányítani és ellen- őrizni, evégből szükséges intézkedése- ket megtenni, továbbá elvégezni mind- azokat a közellátási teendőket, ame- lyekkel a közellátási miniszter meg- bízza.

A kormánybiztos a vármegyei, vá- resi és törvényhatósági hatóságoknak közellátási ügyben hozott olyan hatá- rozatát, amely a közellátás érdekére sérelmes, avagy a közellátás folytono- ságának biztosítását veszélyezteti, hi- vatalból is megsemmisítheti és a hatá- rezatban foglaltak tárgyában szükség esetén saját hatáskörében intézked- hetik.

A kormánybiztos, ha az intézkedé- re hivatott hatóság a közellátás érde- kei szempontjából szükséges intézke- dést megtenni vonakodik, vagy azzal

késlekedik, az intézkedést közvetlenül megteheti és annak végrehajtásáról gondoskodhatik. Ha pedig a közellátás érdekében szükséges valamely intézke- dés és végrehajtása halaszthatatlannul sürgős, az egyébként intézkedésre hi- vatott hatóság helyett intézkedhet, te- kintet nélkül annak vonakodására, vagy késedelmére.

A kormánybiztos a közellátási ügy- körben működő állami, törvényható- sági és községi alkalmazottakkal, vala- mint a községi előljároságok tagjaival közvetlenül érintkezhetik és az alkalmazottakat az illetékes miniszter en- gedélyével olyan szolgálatban igénybe- veheti, amely rendes munkakörüükön kívül esik.

A kormánybiztos felfüggesztheti azt az alkalmazottat, aki a kiadott rendel- kezését késedelmesen teljesíti, vagy rendelkezéseinek nem engedelmeske- dik.

A kormánybiztos az 1. bekezdés ér- telmében a rendelkezése alatt álló alkalmazottat, ha az a közellátási szol- gálat elvégzésére nem alkalmas, a szol- gálatból azonnali hatállyal felmentti.

Költözködést,

bútorszállítást helyben, vidékre pontosan és olcsón végez.

K A N T Telefon
Csokonai 9. 32-90

Laky miniszter nyilatkozata

Budapestről jelentik: Laky Dezso közlelmészügyi miniszter nyilatko- zott a mezőgazdaságot érintő fonto- sabb kérdésekről. Kijelentette, hogy a korábban megállapított árakhoz nem engednek hozzájárulni. Bevezetik az ármaximálást. Vidéken, a falvakban felemelik a eukoradagokat a 12-15

éves gyermekek számára, hogy a esontképződés korábban megfelelő mennyiségű eukorhoz juttassák őket. Az emelés heti 7 dekaról 12 deka lesz.

Az érdekeltségek bevonásával egyé- ként állandó áralkulációs bizottságo- kat állítanak fel.

Egyes vállalatokat mentesítettek a bejelentési kötelezettség alól

A kormány rendeletet adott ki egyes vállalatoknak az 1939-IV. tc. 17. §-a végrehajtásával kapo- satosan megállapított bejelentési kötelezettség alól való mentesíté- séről. E rendelet szerint a régebbi rendeletekben felsorolt közérde- keltségű vállalatoknak, így többek között: az Országos Központi Hit- teltörvénykeznek, a Hangyának, Futurának stb. a zsidótörvény magánalkalmazottai rendelkezéseivel kapcsolatos bejelentéseket csak abban az esetben kell megtenniök, ha az illető vállalatokat arra az illetékes miniszter felhívja.

— Ricci olasz testületügyi miniszter, Bersagliere és Cianetti államtitkár, tüzérkapitány a keddi nap folyamán megkezdtek ezredüknél elsővonalbeli szolgálatukat.

— Romániával megszakadt a tele- fonösszeköttetés. Románia és a kül- föld között a telefonösszeköttetés meg- szakadt. Azt, hogy ennek mi az oka, a román posta nem közli.

Megakarja ismerni DEBRECEN?

Vegye meg a

Debreceni címtárt

kapható minden könyvkereskedésben.

Dr Máthé Imre nyugdíjazását megerősítették

BUDAPEST, január 21. Az Országos Mezőgazdasági Kamara legutóbbi köz- gyűlése dr Máthé Imre kamarai igaz- gatót nyugdíjba helyezte. A földműve- lésügyi miniszter ezt a határozatot jóváhagyta s dr Máthé Imrénck a ka- marából való távozása befejezett tény- nyé vált.

Rövid táviratok

ATHÉN, január 21. (Reuter.) A fél- hivatalos görög hírszolgálati iroda ha- tározottan cáfolja azt a rádióhírt, hogy a görög kormányban szakadás keletkezett és a görög, valamint a brit katonai vezetők között nézeteltérések támadtak. (MTI)

Washington, jan. 21. A képvé- selőház 130 szavazattal egyhangú- lag megszavazta a 300 millió dol- láros hozzájárulást az amerikai tengerészet légharító berendezé- seinek megvalósítására.

Hungária filmszínház.

Ma is a ragyogó, mulatságos bohózat:

Hurrá! Apa lettem

Fősz.: HEINZ RÜHMANN és CAROLA HÖHN.

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor! Híradó!

METEOR MOZGO másora:

MA UJOLJARA. Csak felnőtteknek.

Moszkvai éjszakák

Harry Baur és Annabella világfilmje. Holnap: A mámor Jean Gabin

Felsőházi tagok kinevezése

A kormányzó a miniszterelnöknek a miniszterium nevében tett előterjesztésére dr. Mutschenbacher Emil m. kir. gazdasági főtanácsost, a felsőház ez- időszerű tagját, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület ügyvezető igazgatóját, akinek felsőházi tagsági időtartama 1941 február 28-ával lejár, továbbá felsőházi Nagy Pál földbirtokos, ny. áll. főispánt, a felsőház volt tagját, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület alelnökét 1941 márc. 1-től kezdve öt évi időtartamra a magyar országgyűlés felsőházának tagjaivá kinevezte.

Sokezer fogyatékos tehető a lérsadalom husznos tagjává

Gáspár János tanár előadása a Szülők Iskolájában.

A Szülők Iskolája előadásorozatában nagy érdeklődés mellett tartotta meg értékes, szép előadását Gáspár János, a kiváló gyógypedagógiai tanár „Fogyatékos gyermekek iskoláztatása” címen. A kiváló előadó, aki a gyógyítványtalan terén több úttörően eredeti elgondolással ajándékozta meg már eddig is pedagógusainkat, legutóbb pedig a szép magyar beszéd ápolására Debrecenből megindított mozgalma országos visszhangot keltett ezúttal is rendkívül értékes, mélyenjáró gondolatokat vetett fel.

Rámutatott arra a kontasztra, hogy a mai világégés közepette, amikor az a virtus, mivel lehet másodpercek alatt sokezer élő embert halottá, vagy szármalmas emberroncsá változtatni, ki törődik a fogyatékos gyermekek iskoláztatásával, azzal, hogy hogyan lehet sok évi fáradságos, nehéz munkával egy szerencsétlen, fogyatékos emberből hasznos polgárt nevelni. Ilyen időben talán luxusnak tartanak a fogyatékos gyermekek iskoláztatási költségeit. És mégis ebben a világban is el a lelkekben a hit, hogy minden emberi élet érték, még a legtehetősebbeknek látszó is. Időszerű a fogyatékosok kérdése, hiszen háborúk után a fogyatékosok száma emelkedni szokott. Gondoskodni kell a testi fogyatékosokban rejlő érték hasznosításáról is, mert munkájukkal gondoskodnak létfenntartásukról, az ép embereket felszabadítják egyes munkaterületeken, pótolják a hadbavonultakat, az ép embereket megkímélik olyan foglalkozásoktól, melyek egyoldalúvá tennék őket.

Rámutatott a fogyatékos gyermekek iskoláztatásának fontosságára emberbaráti, kulturális, közegészségügyi, szociális, közrendészeti, nevelésügyi, közgazdasági és nemzetgazdasági szempontból. A fogyatékos iskoláztatása érdeke a szülőknek, társadalomnak, nemzetnek. A fogyatékosok oktathatóságát rendszerint hamisan itélik meg. A kevésbé fogyatékosok nevelése sürgős és nagyjelentőségű feladat volna, mely megoldásra vár. Ezután ismertette a fogyatékos gyermekek iskoláit a kiváló előadó, külön szövege a nyomorék, vak, süketnéma, nagyothalló, értelmi fogyatékos, erkölcsi fogyatékos, ideges-hisztériás, beszédhibás iskoláiról. Testi fogyatékosokat egyetlen iskolában mindössze százhatvanat nevelnek, ezzel szemben az 1930-as évek óta az országban számuk 27.217 volt. Vakok száma az országban 6749, süketnéma 7654, értelmileg fogyatékosoké 9951, erkölcsileg fogyatékosoké húszezretre tehető, míg az ideges gyermekek száma feltűnően nagy, 45-50 ezer körül van. Munkaközpont által fel kell kutatni, ahol a fogyatékosok munkája legnagyobb értékű és egyes iparvállalatok kötelesek legyenek ezekben a foglalkozási ágakban fogyatékosokat is foglalkoztatni. Szükséges olyan intézmény létesítése, mely egységesen intézze, s megszervezze, irányítsa és nyilvántartja a fogyatékosok minden ügyét. Nem szabad engedni, hogy az apák bűnéért hiányosságok folytán ezer és ezer gyermek szenvedjen, hanem igyekezzünk a fogyatékosokat gyógyítvánnyal és a társadalom hasznos tagjaivá tenni.

Az értékes, mindvégig lebilincselő előadásért dr. Veress István tanügyi főtanácsos mondott köszönetet, kifejezve, hogy Gáspár János előadásából nemcsak a közönség, hanem a pedagógusok is sokat tanulhattak. Az előadás során nagy sikerrel szerepelt a Kossuth Dal- ról Sziklay Ede karnagy vezényletével. Gáspár János előadását pénteken a MÁV-műhelytelepen, vasárnap a csapó- kertti Olvasókörben megismételt.

Sok az influenzás megbetegedés a debreceni középiskolákban

Az állami gyakorlógimnáziumban szünetet rendeltek el

Az utóbbi hetekben országosan nagyszámban történtek influenzás megbetegedések. Debrecenben is sok a hüléses megbetegedés, ami természetesen folyamán a szeszélyes, gyakran változó időjárásnak. Általában azért eddig az influenzás megbetege- dedések száma nem haladta túl az ebben a hónapban más években is szokásos megbetegedési számot és a betegség le- folyása is könnyűnek bizonyult az esetek túlnyomó részében. A megbete- gedések elsősorban a gyermekek és a serdülő ifjúság körében lépnek fel nagyobb számban.

A tegnapi napon preventív intézke- dés szempontjából sor került egyik debreceni középiskolában szünet el- rendelésére. Az állami gyakorlógim- náziumban, ahol a növendékeknek csaknem fele megbetegedett, rövid szünetet rendeltek el. Dr. Jausz Béla igazgatótól nyert értesülésünk szerint a tanulók mintegy 40 százaléka lett influenzás beteg és ezért elővigyáza- tassági okokból adták ki a vakációt. A többi debreceni középiskolában nem lépett fel eddig az influenzás megbete- gedés olyan arányban, mely szüksé- gessé tett volna hasonló intézkedést.

Egyelőre nincs gazdája nyolc mázsa koppasztott pulykának, amit egy hűtőkocsiban találtak

Vágó Vince vágóhídi igazgató arról értesítette tegnap a debre- ceni rendőrséget, hogy a Diószegi úton a szállítók céljára rendelke- zésre álló egyik hűtőkocsiba ismer- tetlen módon került 807 kilónyi fagyasztott állapotban levő koppasztott pulykahúst találtak.

A hatalmas mennyiségű, be- rakározott pulykahúst olyan mó- don találták meg, hogy a vágóhíd- ról az egyik hűtőkocsiba szállítás céljából fagyasztott marhahúst akartak berakározni. A berako-

dás közben bukkantak rá a lada- rra, melyekben ott volt a szabá- lyzerűen becsomagolt pulykahús. Mivel annak eredetéről és arról, hogy hogyan került a vagonba, senki nem tudott felvilágosítást adni, a vágóhíd igazgatósága a rendőrséghez fordult. A rendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy a nyolc mázsa pulykahús téves berakodás folytán került-e a kocsiba, vagy pedig meg nem engedett üzelmek állnak a rejtélyes lelet hátterében.

Korom Gyula nagyvágó s társainak ügye a bíróság előtt

A törvényszék elnapolta a tárgyalást

A debreceni törvényszéken ked- den délelőtt kezdtek meg a tárgya- lást Korom Gyula debreceni nagyvágó és társai bűnügyében, akik ellen az árdragítással kap- csolatos rendelkezések értelmében indult meg az eljárás. A vád szer- rint zsírt és sós szalonnát adtak el a megállapított árnál nagyobb áron. Főleg a Felvidéken és kár- pátaljai szállításokkal kapcsolat- ban történtek feljelentések. A kincstár részére történt szállítás- ról is beszél a vádirat.

Az ügyészség vádirata értelmé- ben a bíróság elé kerültek a követ- kezők: Korom Gyula, Fábian Károly, Vajda Balázs, Nyizsnyik Ist- ván, Szűcs István, Minya István, Balázs Gábor.

A bíróság csak Korom Gyulát kérdezte meg, aki tagadta, hogy árdragítást követett volna el és arra hivatkozott, egy szállításonál a kincstár megbízottja, Dóczy Já- nos maga ajánlotta fel a 2.12-es árat és úgy tudta, hogy az árko- mánybiztos külön engedélyje alap- ján. A szállításonál Öry Lajos in- formációja alapján úgy számlá- zott, mint fogyasztóknál szokás és nem, mint viszonteladónál. Öryt a kamaránál informálták.

Vád van Korom ellen azért is, mert Debrecenben a közforgalom elől elvont száz mázsa zsírt és ve- szélyeztetette a közellátást. Korom ezzel kapcsolatban megjegyezte,

hogy ő nem rejtette el az árut, azt közhelyen, a hűtőházban tartotta és nagyobb, főleg kincstári szállí- tásait fedezte készletéből.

A többi vádlott kihallgatására nem került sor, mert dr. Por- koláb Károly ügyész és dr. Simon Imre védő indítványozta a tárgyalás elnapolását. Tanukat kell megkérdezni az árak alakulá- sáról, a szállítás beszámításáról és főleg Dóczy tanu megjelenése fon- tos, aki nem jelent meg.

A védők nem elleneztek az ügyész kérését és így a bíróság Korom Kálmán, Ökrös István, Dó- czy János, Hatvani József, Öry Lajos tanuk megidézésével a tár- gyalást elnapolta és rövidesen folytatják.

Az érdekes ügy iránt nagy ér- deklődés nyilvánult meg. A debre- ceni hentesek nagyrésze felvonult a tárgyalásra. Ott voltak, mint szakértők, vitéz Gábor László, a hentesek elnöke és id. Szűcs Béla. A bíróság maga mellé vette Szil- lágyi József henteset. A vádirat- nak azt a részét fogadták főleg nagy érdeklődéssel, amelyben az ügyészség azt kéri, hogy a kincs- tár javára kötelezzék Korom Gyulát, hogy 20.000. Fábian Károlyt és Szűcs Istvánt, hogy 2000-2000, Vajda Balázs, Balázs Gábor, Mi- nya Istvánt és Nyizsnyik Istvánt, hogy 1500-1500 pengőt fizessenek.

Ipartestületi szakosztályok újjáalakulása

Az Ipartestület asztalosszakosztálya Kiss Ferenc asztalosmester elnöklésével tartotta meg tegnap este tisztújító köz- gyűlést. Titkos szavazással a követ- kezőket választották meg. Elöljárósági rendes tagokká Bálint Sándort, Vangor Antalt és Bodnár Lajost. — Póttagok lettek: Oláh István, Vasady József, Horváth Kálmán. Ezután az elnökök vá- lasztották meg, szintén titkos szavazás- sal. Elnök lett: Bálint Sándor most már harmadízben, alelnök lett Vangor Antal jegyzővé pedig ifj. Kovács István vá- lasztották meg.

A lakatos, géplakatos, reszelővágó, bronzműves, fémműves, mérlegkészítő, puskműves, rézöntő, vas- és fém- esztergályos, vasöntő és zománczó szakosztály egyhangúlag a következő- ket választotta meg a tisztikar tagjaivá a tegnapi este Király Imre elnöklésével tartott közgyűlésen. Elnök: Király Im- re, rendes elöljárósági tag: Pataky Jó-

zsef, alelnök: Nagy Sándor, elöljáró- sági póttag: II. alelnök: Ottó Mihály elöljárósági póttag, pénztáros: Bihary Gábor, ellenőrök: Posta István, Bartha István, jegyző: Pataky József, II. Ló- kody Sándor. Választmányi tagok Gaál András, Langer Ferenc, Törös Lajos, Szalay Sándor, Ökrös István, Visovszky Ferenc. Választmányi póttagok: Csukás Lajos, Levenszlik Lajos, Tóth Lajos, Deim Imre. Érdekképviseleti csoportba, tagok: Lókody Sándor, Ottó Mihály. Póttag: Gaál András, Törös Lajos. Az Iparoskör közgyűlésébe kiküldettek: Nagy Sándor és Lókody Sándor. Mű- helyellenőrök: Pataky József, Nagy S., Lókody Sándor, Pollák Ignác.

Épületlakatosoknál a vizsgabizottság elnöke: Király Imre, alelnök: Bihary Gábor, géplakatos, vasesztergályos vas- öntő, rézöntő, rézműves, bronzműves vizsgabizottság elnöke: Pataky József, alelnök: Hunyadi László, mérlegkészítő kútfúró és fegyvermester vizsgabizott-

1941. január 22., szerda. 5

ság elnöke: Bihary Gábor, alelnök: Ki- rály Imre.

A kőművesszakosztály tisztújításának eredménye: Elnök: Nagy Sándor, al- elnökök: Szodray Ferenc és Harangozó Antal, jegyző: ifj. Kiss István, pénz- táros: Tóth Ferenc, ellenőrök: Tóth A. és Bartha Gábor, műhelyellenőrök: An- duska József, Dézsi Ferenc, Elek Sán- dor, Kovács István és Varga László, tan- nonvizsgáztató bizottság elnöke: Kiss István, alelnök: ifj. Kiss István, tagok: Kiss József, Marschalkó László, Hévesi István, Ábel Lajos, ifj. Szendrey Sán- dor, Kozma Lajos, Kiss László, Vass S., Novák Mihály és Thomas Péter. Vá- lasztmányi tagok: Nagy Sándor, Szod- ray Ferenc, Malatinszky Sándor, Koz- ma Lajos, Harangozó András, ifj. Kiss István, Kovács István, Tóth Ferenc és Tóth Béla. Az elöljáróságba rendes ta- gokként: Nagy Sándort és Csáky Imrét póttagokként pedig: Szodray Ferencet és Harangozó Andrást, az Iparoskör közgyűlésébe: Malatinszky Sándort, az érdekképviseleti csoportba pedig Ba- lázs Pétert, Szilágyi Józsefet és Tóth Andrást küldte a szakosztály.

A sütők és molnárok szakosztálya a következő tisztikart választotta meg: Elnök: Galamb Ferenc, alelnökök: Fés- sús Gyula és Fekete László, jegyző: Luczy József, pénztáros: Tóth Gyula I., ellenőrök: Komócsi József, ifj. Schneider János, választmányi rendes tagok: Marx János, Klein Géza, Szabó Mihály, Koz- ma Mihály, Klór József, Rácsay Károly, Henszel István, Szabó József, Fohn Józ- sef. Választmányi póttagok: Grünfeld Ferenc, Albert János, Márkus György, Tózsér János, Kraszula József, Radics Lajos. Segédvizsgáztató bizottsági el- nök: Fésüs Gyula, alelnök Fekete László, tagok: Klór József, Henszel István, Marx János, Tózsér János. Mesterviz- száztató bizottsági elnök: Galamb Fe- renc, alelnökök: Marx János és Ká- nyási István, tagok: Kürthy András, Kozma Mihály, Tózsér János s Klein G. Molnár segédvizsgáztató bizottsági el- nök: Kerékgyártó István, alelnök: Szabó József, tagok: Hegedüs Géza, Eiben János, Kiss Gyula. Molnár mesterviz- száztató bizottsági elnök: Kerékgyártó István, alelnök: Hegedüs Géza, tagok: Kiss Gyula, Szabó József, Eiben János, ajánlott tag: ifj. Kerékgyártó István (Hajdúböszörmény). Széki műhelyellen- őrző tagok: Fésüs Gyula, Kányási Ist- ván, Henszel István, Tóth Gyula I. Ko- mócsi József, Szabó Mihály. Iparoskört választmányi tag: Kraszula József, Ér- dekképviseleti tagok: Fekete László, Kányási István. Elöljárósági rendes tag Galamb Ferenc és Szabó József. Elöl- járósági póttag: Fésüs Gyula és Kerék- gyártó István.

A Debreceni Orvosi Kamara fellüvő memorandumot intézett a belügyminiszterhez

Fenti cím alatt a „Magyar Nemzet” c. fővárosi lap a következőket közli: „A Debreceni Orvosi Kamara felter- jesztést intézett a belügyminiszterhez a zsidó vallás által előírt rituális mű- tétek ügyében. A beadvány előadja, hogy a Debreceni Orvosi Kamara vá- lasztmányához olyan indítvány érke- zett, hogy a körülmetelési műtet csak orvos végezhesse és a nem orvos hitközségi metszők által végzett ilyen műtétek mint büncselekmények üld- öztessenek. A beadvány az indítványt törvényekkel indokolja, amelyek szerint a hitközségi metszők kuruzs- lást és súlyos testi sértést követnek el. A felsorolt okokból az következőnek — mondja a beadvány szövege —, hogy a körülmetelések meggátoltassanak, vagy azok végzése csak orvosok szá- mára engedjék meg.

— Választmányunk határozata ér- telmében kérjük Nagyméltóságodat — fejezi be a memorandum —, méltó- tasság felvilágosítást adni arról, hogy van-e és hol olyan jogszabály, amely megengedi a testi épség súlyos megsértésével járó körülmetelés mű- tének nem orvos hitközségi alkalma- zottak által való elvégzését, ha pedig ilyen jogszabály nincs, nem lát-e Nagyméltóságod okot arra, hogy ez a kérdés törvényhozási úton szabályoz- tassék vagy hogy e cselekmények üld- özésére hívja fel az illetékes hatósá- gokat?”

HIREK

Szerkesztőség, kladóhivatal és nyomda.
Debreceen, József kir. herceg uca 1. szám.
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás).
éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta
3.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,
félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.
Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata január
18-án reggel 8-tól, 25-én reggel 8-ig:
„Megváltó” Piac u. 18. telefon: 14-69.
„Muraközy” Piac u. 72. telefon: 37-33
„Boeckay” Cegléd u. 22. telef.: 29-14.
„Csokonay” Mester u. 43. tel.: 10-15.
„Árpádfejedelm” Csapókeret Jánossy
ucca 44. szám.

Naptár szerint...

Szemem előtt okuláré,
de a kedvem kistűs,
napról napra szerint január van,
szívem szerint március.

Ibolyát még nem találtam,
nem bujt ki a hó alól,
de mert szagát én már érzem,
kinyíllhatott valahol...

Fehér ágon csunya varjak,
zuzmára hull, jéghideg,
fülem már egy fecsketűszket
sejt, ahol két szív pihog.

Lehet, hogy csak hó esikoreg,
amint bundás nénikék
lépegetnek, de én hallom
a szabadság énekét.

márciusi dalt, amellyel
születünk, mint gyermekek
s aztán késő férfikorban
rögtön tudjuk, szívünk hol van,
mert e dalra megremeg.

Regős...

— **Gróf Csáky István külügyminiszter gyógyultán hazaköltözik a klinikáról.** Állapota örvedetesen javul és néhány nap múlva elhagyja a Verebely-klinikát. A külügyminiszter egészsége rövidesen megengedi, hogy ismét átvegye a külügyek irányítását.

— **Báró Atzél Ede előadást tart Debreceenben.** Báró Atzél Ede, kit legutóbb a románok súlyos üldözésében részesítettek, letartóztatottak, megkínzóztak, átjött Magyarországra. A gerinces magyar férfi most Debreceenben időzik és a Ker. Nemzeti Liga rendezésében január 23-án délután 6 órakor József kir. hg. u. 16. sz. alatt »Erdélyi megpróbáltatások 22 éve« címen előadást tart. Belépődíj nincs.

x **A Kistemplomi Egyházzés** központi bibliaköre ma, január hó 22-én délután 5 órakor a Kálvin tér 17. sz. alatt, az egyház tanácstermében bibliórát tart, melyre régi és új tagokat szeretettel hív az egyházzés vezetősége.

— **Az élő magyar irodalmat az írók jelenlétében tanítják a szegei egyetemen.** Sik Sándor, a magyar irodalmi tanszék professzora, a kiváló költő az élő irodalom tanítására órára meghívta Móricz Zsigmondot, Szabó Dezsőt, Szabó Lőrincet, Kodolányi Jánost, Aprily Lajost, Tamási Áront, Nyírő Józsefet.

— **Amerikában zárolni akarják az európai követeléseket.** A Németország által megszállt területek lakóinak számláit és követeléseit már hónapokkal ezelőtt zárolták és most ennek mintájára akarják eljárni a többi európai államokkal szemben is. Politikai körökben úgy tudják, hogy Roosevelt mindaddig még nem járult hozzá ehhez a tervhez.

GENEALOGIA

nemesi és őskutató iroda, Debreceen Miklós uca 4. szám, első emelet 4. Vállal nemességi címer, előnév és állampolgársági és őskutató; kamarási és egyéb ősták összcállítást, stb. — (Az irodahelyiség előbb a Svetits-palotában volt).

Bálrendező

FIGYELMEBE

Beli meghívókat, belépőnyomtatványokat, langrendel. plakatokat, villamosplakatokat és minden egyéb nyomtatványt egy vagy többnyel nyomással, egyszerű vagy díszes kivitelben, kisebb vagy nagyobb példányszámokban olcsón, tisztességgel készítt.

LAPUNK NYOMDÁJA

A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. József kir. h. u. 1 (Vigózi bejárat mellett) Biba bérház.

— **Gyümölcstermelési előadás.** A Gyümölcstermelők Debreceeni és Hajdúvármegyei Egyesülete előadássorozatában ma, szerdán este 5—7 óráig Pohl Ferenc m. kir. gazd. tanácsos kertészeti felügyelő tart előadást gyakorlati tapasztalatok és megfigyelések gyümölcsészeti vonatkozásban Debreceenben és környékén címen. A kiváló szakember előadását élénk érdeklődéssel várja az előadásokat látogató közönség.

— **Az ötödik emeletről levetette magát és a negyedik emelet folyosójára esett Budapestben Nobel Sándorné magánzónó.** Az életunt asszony az udvarra akarta vetni magát, de az ugrás lendülete a negyedik emelet folyosójára vitte. Súlyos állapotban szállították kórházba.

— **Híres francia színész hősi halála.** A háború francia veszteséglistáján szerepel Paul Combonak, a híres francia színésznek a neve is, aki Dunkirque ostrománál esett el.

— **Foszforteletet fedeztek fel a pécsi Meeseekben.** Egy most felkutatót barlang hat méter magas fala tiszta foszfor. A további rétegek felkutatására folynak az ásások.

— **Hogyan töltjük ki a »Termelői készletbejelentő lapot«.** A közlekedésbiztosításról szóló 290—1941. M. E. sz. rendelet értelmében mindazon birtokosok, kiknek mezőgazdasági művelés alatt álló ingatlana (bérlete) 50 kat. holdat meghaladja, köteles termelői készletbejelentő lapot kiállítani és azt a kézbesítéstől számított 5 nap alatt a m. kir. Közlekedésügyi Hivatalhoz felküldeni. Minthogy ezen termelői készletbejelentő lap kitöltéséhez a vonatkozó rendelkezéseket ismerni kell és ezek nem állanak minden 50 holdon felüli gazdának a rendelkezésére, felhívjuk az érdekelteket közönség figyelmét, hogy folyó hó 22-én, szerdán délután 5 órakor a Gazdasági Egyesület helyiségében (Hatvan u. 1. sz.) rendelt ismerető megbeszélést tartunk. Bárki érdekelteket szívesen látunk. Gazdasági Egyesület.

— **Megsebesítette a mentésére siető rendőrt a harcias öngyilkosjelölt.** Szalai Károly budapesti állványozó munkás öngyilkossági szándékából magára gyújtott egy bódét. Schindler Gábor rendőr mentésére sietett egy ismeretlen férfivel. A makacs öngyilkosjelölt az ismeretlen férfit fojtogatni kezdte, majd a rendőrré támadt és egy baltával súlyosan megsebesítette. A törvényszék a harcias életuntat nem jogerősen tízhavi börtönrre ítélte.

— **Megrugta a ló és állkapocstörést szenvedett Farkas Gábor 27 éves gazdasági alkalmazott.** Ehes 80. szám alatti lakos. A szerencsétlenségről, mely a hajnali órákban történt, nyomban értesítették a mentőket, akik Farkas Gábort a schézási klinikára szállították. Állapota súlyos.

— **Gyanús körülmények között meghalt Nádudvaron Vég János egyháznapos gyermek.** A vizsgálóbíró elrendelte a holttest felboncolását, hogy a halál okát meg tudják állapítani.

— **A rövidhullámú rádióvetéll zavarral kapcsolatban a rádió műszaki osztálya közölte,** hogy a zavarokat a zúzmárás lerakódás okozza és a hőviharok. A zúzmárás lerakódás elektromos kisülésekkel jár és úgy keletkeznek a zörejek. Ha a reccsés felülnő mértékben lép fel, akkor már a készülékben van a hiba.

— **A farkaskutyák után, ha azokat házioroszlókra használják,** nem évi 25 pengő adót kell fizetni, hanem csak két pengőt. Az Állatvédő Egyesület közölte is az ebtartókkal, hogy farkaskutyáikat ne verjék ki az uccára a nagy adó miatt.

— **Bolondító belendekkel akarta családját kiirtani egy öregasszony Sükösd községben.** A mákosderelyébe keverte a mérget, de a család nem evett, csak keveset a rosszízű ételből és így megmenekültek a haláltól. Az öregasszonyt, Musz Péternét letartóztatták.

— **Hathónapi börtönbüntetésre ítélték fejenként több sármelléki kereskedőt, akik a petróleumot 51 fillér helyett 56 fillérrel árulták.** A nagykanizsai törvényszék hozta meg a súlyos ítéletet, mely még nem jogerős.

— **Nekifutott az autónak.** Gönyűnél Glaser Dezső vinccelői földbirtokos autójának nekifutott Takács Kálmán szögyei 58 éves siktetéma, akit reménytelen állapotban szállítottak kórházba.

— **Halálra taposták a bikák Sárretudvariban Vigh István 77 éves bikapásztort.** Az istállóból kiengedte a bikákat a karamba és mikor vissza akarta kergetni őket, a bikák felborították és összetaposták. Oldalbordái összetörték, melle betört és az öreg pásztor a helyszínen meghalt. A debreceni ügyészség a temetési engedélyt megadta.

— **A rajzszeg egy kis leány halálát okozta.** A soproni Irgalmas Nővérek zárdájában a 11 éves Hil-desheim Irén előadás alatt belekénykölt egy rajzszegbe. A gyermek a sérülésből kifolyólag vérmérgezést kapott és bár mindent elkövettek élete megmentésére, a kis diákleány meghalt.

— **Felülfizettek a Jogásztélyen:** dr. Oláh Lajos, dr. Ujházy József, Gavalier Lajos 10 P., vitéz Toókos Gyula 7 P., dr. Szebelo Zoltán, dr. Szép György, dr. Szunyogh Sándor, dr. Csáthy Ferenc, dr. Tusa István, dr. Serly Kálmán, Király László, vitéz Nábráczky Béla, dr. Kiss Gbor 5 P., dr. Sas István 3 P., dr. Déry Ferenc 2 P.

— **Felhasította a zsebkés egy kislány hasát Bösörzörményben.** Nagy Erzsébet 3 éves gyermeket életveszélyes sérüléssel hozták be a klinikára, ahol megoperálták. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy a gyermek milyen körülmények között szenvedte sérülését. Valószínű, hogy játszódozás közben beleesett a kezében tartott késbe.

Az iskolatárs aranyékszereket lopott

Bösörzörményi Imre kereskedő, Árpád tér 7. szám alatti lakos nem minden napi szélhámos és lopás ügyében tett feljelentést a rendőrségen. Előadta, hogy a Csapó uccán összetalálkozott egy fiatalemberrel, aki megszólitotta és megkérdezte, hogy nem ismeri meg? Rövid beszélgetés után kiderült, hogy együtt jártak iskolába és az iskolatárs a viszontlátás örömeben belekarolt Bösörzörményi Imrébe, az úton bőbeszédűen eltársalgott vele, sőt lakására is hazakísérte. Az Árpád tér 7. szám alá érve kifejezte azt az óhaját, hogy mivel nagyon sok mondandóval járna, szeretne kedves iskolatársával a lakásba is bemenni, ahol folytatnák a megkezdett kellemes eszmecserét. Így is történt és amikor Bösörzörményi Imre néhány percre egyedül hagyta a szobában vendéget, ez kihasználva az alkalmat ellopott tőle egy darab kékköves aranygyűrűt, egy darab pirosköves aranygyűrűt és egy pár fülbevalót mintegy 200 pengő értékben. Mire Bösörzörményi Imre visszatért, hűlt helyét találta a barátságos modorú iskolatársnak, de az ékszereknek is. A rendőrség a károsult feljelentésére megindította a nyomozást a tettes kézrekerítésére.

— **Ismerőse kifosztotta és megszökött.** Tóth Julianna Pac dűlői lakos feljelentést tett a rendőrségen ismerőse ellen, akinek nevét a nyomozás érdekében egyelőre nem közölhetjük. Tóth Julianna bejött Debreceenben ezzel az ismerősevel, aki útközben segítség ürügye alatt elkérte tőle csomagját. Aztán egy Dégenfeld-téri italmérésbe hívta, ahol ennivalót rendelt, majd azt mondta, hogy várja meg, nem sokára vissza fog jönni. A lány csomagját azonban »szórakozottságból« magával vitte. A lány türelmesen várt néhány óra hosszat, mikor azonban az ismerős nem jelentkezett, belátta, hogy az megszökött csomagjával együtt, melyben ruhái, cukor- és petroléumjegye és 50 pengő készpénze volt. A rendőrség megindította a nyomozást a megszökött ismerős kézrekerítésére.

— **Ablakon bemászó betörők kifosztottak egy lakást a Lorántffy uccán.** Dr. Nyika Béla görögkatolikus hitoktató Lorántffy uca 2. szám alatti levő bezárt lakásába a házbeliek távolléte alatt ismeretlen tettesek az ablakot betörve behatoltak. A betörők elvittek a hálószobából négy lepedőt, két paplant, 4 párnahuzatot, 4 kispárnát, 17 törülközőt és más fehérneműket. A betörést a hazatérő házbeliek vették észre, akik teljesen feldőlvén, nagy rendetlenségben találták a lakást. Nyomban feljelentést tettek a rendőrségen, ahonnan detektívek szálltak ki a helyszínre és sikerült több fontos nyomatot találni. A megállapítás szerint a betörést valószínűleg fiatalok követték el. A kár 400—600 pengő.

— **Lopások.** Fisch Béla kereskedő, Bösörzörményi út 39. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a Piac uca 57. szám alatt rendezett táncmulatságon a fogásra akasztott pulóverjét ellopta. — Elloptak két lópokrócot Kovács Imre bérkocsis, Budai Ezsaiás uca 10. szám alatti lakos lováról a Tóth Árpád uca 9. számú ház előtt, miáltal vendégeinek csomagjait segített az udvarba bevinni. — Borbély János pallási akadémiai lakos Mokány gyártmányú kerékpárját az Apolló mozgósínhez elől, ahol letakatozva elhelyezte, ismeretlen tettes ellopta. — Kun László fűszerkereskedő, Szabó Kálmán uca 25. szám alatti lakostól Atlasz gyártmányú kerékpárját ellopták. — Bessuranó tolvaj értékes zseborát lopott Wagner Mihály városi végrehajtó Szent Anna uca 43. szám alatti lakásáról. Az órában W. M. monogram van bevésvé. — Az előszobából ellopták télikabátját Boldog József festőmester, Csap uca 91. szám alatti lakosnak.

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Szerdán este 8 órakor: Sárgarigó fészek.

Csütörtökön este 8 órakor: Gyöngyvirágos huszárszék.

Pénteken este: Tábori Színház műsora.

SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

A szezonban nagy sikert aratott „Sárgarigó fészek” meggy ma este a prímier szereposztásban.

Pénteken este 8 órakor nagy Theatreó paré a színházban. A „Tábori Színház” bemutató előadása, mely iránt nagyon nagy az érdeklődés, úgy a vidék részéről, mint a debreceni közönség formálisan ostromolja a pénztárt a jegyekért.

A Hungária filmszínházban kedden este mutatták be a „Hurrá, apa lettem” című vidám német filmet, melyben sok mulatságos jelenet során jut el egy bohém legény a nőülésig. A film legszebb részét egy kislányról szóló jelenetekben aratnak sikert.

„A boldogság uecája” című vérbeli amerikai filmet mutatta be a Vigszínház. Amolyan cavalcade ez a film, mely a békebeli Amerikát, a „szárazt”, a „medvest” mutatja meg a maga valóságában s kicsúfolja a felső tízezer világot.

Egy csók és más semmi

A szellemes sötét franciásan pikáns változatos történetben széles körben ismertebb jelenetek. Eisemann Mihály néhány fülbemászó slágerét Pesten már a suszterinasok is füttylik. Tolnay Klári és Jávor Pál rokonszenves egyéniségünk minden kedvességével és vidáman játszik a két igazán nekik való főszerepet. Mellettük igen mulatságosok Peéry Piri, Rajnai Gábor s Pataky Jenő a kisebb szerepekben. Ahogy az öreg mozirókok mondják: vérbeli tip-top vigjáték ez.

Frankenstein fia

A legszabályosabb rémdráma akasztott emberrel, a laboratóriumban életrekelített szörnyvel, ésszeszűző sifongásokkal és a hajmeresztés arzenáljának minden eszközeivel. A publikum egy része lúdbőrözik, a másik része kifőrdülten nevet a filmben szereplő szörnyűségek, a félelmetes maszku Boris Karlof, továbbá Basil Rathbone és a magyar Lugosi Béla a főrekm. Aki éppen az ilyen filmet szeret, hát lelke rajta, nézze meg...

Farsangi naptár

- Január 25.: Szent László-Kör táncestélye, az Arany Bikában.
- Gazdálkodó Ifjak Bálja a Korona disztermében.
- Tűzharcosok táncestélye a MÁV műhelytelepen.
- Február 1.: Csaba-bál az Arany Bikában.
- Február 2.: Vasúti MANSZ vacsorája az Arany Bikában.
- Február 6.: Gazdász-bál.
- Február 8.: Filler Egylet teaestje az Arany Bikában.
- Február 9.: Ipartestület Bálja az Arany Bikában.
- Február 12.: Helyőrségi Tisztibál az Arany Bikában.
- Február 14.: SZEFEHE-bál az Arany Bikában.
- Február 15.: Vasváry Pál-émléket az Arany Bikában.
- Február 22.: Famunkások Alarcos Bálja az Arany Bikában.
- Február 28.: Árpád B. E. díszbáborása az Arany Bikában.

A fodrász-szakosztály, mely hó 22. napján, ma este félnyolc órakor tartja az Ipartestület 2. számú tanácstermében tisztújító közgyűlését. Az elnökség szívesen meghívja a tagokat és feltétlenül és pontos megjelenést kér.

A Debreceni Sakk Kör vezetősége ma este hét órakor a Gambrinus klubteremben dr. Hüttl Tivadar egyetemi tanár elnöklésével választmányi ülést tart.

A Felnőttek Vasárnapi Iskolája a legutóbbi előadásában az elszakított északnyugati Felvidékről emlékezett meg. Mátyás József, a Felnőttek Vasárnapi Iskolájának vezetője, gyönyörű, színes vetített képeken elvonultatta a közönség előtt a világszép Vágvölgy és Nyitra-völgy regényes várait, ősi kastélyait és ismertette a hozzájuk fűződő mondákat és történelmi eseményeket. A közönség nagy tetszéssel fogadta a szép ismeretterjesztő és hazai föld szeretetét erősítő előadást. Ezekhez a várakhoz és gyönyörű tájakkhoz — fejezte be ismertetését az előadó — nemcsak a nyers és harcias korok erőszakának és nem egyszer garázda hatalmaskodásának, vagy szerelmi romantikájának az emlékei fűződnek, hanem a nyugat és kelet veszedelmeivel szemben vétért hullató magyar hazaszeretet és világség dicsőítése is elválaszthatatlanul hozzátartozik. Ezért van hozzájuk minden biznnyal beteljesedő jussunk is! A Felnőttek Vasárnapi Iskolája a jövő vasárnap folytatja vetített képes előadás-sorozatát a szokott ötórai kezdettel belépődij nélkül a Vigkedvő Mihály uccai görögkatolikus iskola emeleti termében.

Özv. Boriz Jánosnak, a négy gyermekkel árván maradt család részére özv. Kézdy Ferencnek Mák u. 1. szám alatti lakos 2 pengőt küldött. Köszönettel továbbítottuk.

12 orvosi, 40 mérnöki és 8 állatorvosi ösztöndíjat alapít a főváros, ezáltal akarja biztosítani ezekben a státusokban az utánpótlást.

A „Ferenc József” keserűvíz régóta kitűnően bevált háziszert, megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél biztos, enyhe és biztosan ható, természetes hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

A Színházakadémia állami ösztöndíját nyerte a Cyrano előadásán vaktöltéstől súlyosan megsérült Palotay István színházakadémiai növendék. Palotayt egyébként kétszer hajtottak már műtétet végre. Megállapították, hogy a színházi vaktöltésbe ki nem derített módon facsavar került és ettől sérült meg Palotay, aki a kórházi ágyon értesült arról, hogy az állami ösztöndíjat neki ítélték.

Szegeden fellépett az újfajta influenzajárvány. Pár nap óta Szegeden rendkívül veszedelmes influenzajárvány dühög. A közegészségügyi hatóságok minden intézkedést megtettek a járvány leküzdésére. A tisztifőorvos információi szerint egészen újfajta járvány lépett föl. A betegség fejfájással kezdődik, majd az ízületekben jelentkezőnek fájdalnak és magas láz lép fel. Megállapították, hogy az isolásgyermekek 25 százaléka megbetegedett és foglalkoznak az iskoláknál a járványszünet bevezetésével.

Számlalóbiztosok és felülvizsgálók figyelmébe. A népszámlálás vezetősége felhívja a felülvizsgálókat és azokat az elemi iskolai tanító számlalóbiztosokat, akik tényleges szolgálatban állanak és emiatt a kedden délelőtti értekezleten nem tudtak résztvenni, hogy ma, szerdán délután 5 órakor a városháza közgyűlési termében tartandó fontos értekezleten okvetlenül megjelenni sziveskedjenek.

Esti

Magyarország

A legkésőbbben megjelenő délutáni lap, tőkélletes, mert felöleli a nap összes eseményeit!

MEGHÍVÓ.

A Városi Takarékszövetkezet részvénytársaság 67-ik évi rendes közgyűlését 1941. évi január hó 31. napján délután 12 órakor az intézeti székház üzemhelyiségében (Debrecen, Csapó u. 4. szám alatt) tartja, melyre a részvényesek meghívotnak. Tárgysorozat. 1. Elnök megállapítja a közgyűlés összehívásának szabályszerű voltát. 2. Elnök a közgyűlésen megjelent részvényesek és a letett részvények összeállítására és megállapítására, szavazás esetén a szavazatok összegyűjtésére és a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére bizottságot küld ki. 3. A felügyelő bizottság jelentése, az igazgatóság évi jelentése, a zárószámok és a nyereség felosztása iránti javaslatának felolvasása után határozathozatal a zárószámok helybenhagyása és a nyereség felosztása tárgyában. 4. Határozathozatal a felmentvények megadásáról tárgyában. 5. Tizenegy igazgatósági tag választása, három felügyelőbizottsági tag választása, két felügyelőbizottsági póttag választása három évre. 6. Az igazgatóság, felügyelőbizottság és az ügyvezető bizottság tagjai díjainak megállapítása Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 257/1940. sz. határozata szerint. Az igazgatóság. Alapszabály 16. §-a: A közgyűlésen szavazati jogát a személyesen megjelenő az a nagykorú részvényes gyakorolhatja, aki részvényét a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig a részvénytársaság pénztáránál letette. Minden letett részvény egy szavazatra jogosít. 17. §-a: A részvényes meghatalmazott útján is képviselheti magát. A meghatalmazás csak írásbeli és a meghatalmazott csak részvényes lehet. A közgyűlésen jelenlévő szavazatra jogosult részvényes az öt részvényei alapján megilletett szavazati jogot csak saját személyében gyakorolhatja. Kiskorút törvényes képviselője, nő férje, jogi személyt törvény által rendelt szerve képviseli, még ha ezek saját személyükben nem is részvényesek. 18. §-a: A közgyűlés határozatképes, ha azon a részvényeseknek legalább 1/10-ed része és legalább 7 részvényes által képviselve van. Ha a közgyűlés nem határozatképes, 8 napon belül új közgyűlést hívandó egybe, mely a megjelentek és az általuk képviselt részvényesek számára tekintet nélkül az elnapolt közgyűlés tárgyai felett jogérvényesen határoz. Az évi jelentés, mérleg- és eredmény-számlák a közgyűlést megelőző 8 napon át az intézet hivatalos helyiségében az üzleti órák alatt (delelőtt 9—12 óráig) megtekinthetők.

Mérleg számla. Vagyon: Késszép 78.942.13 Magyar Nemzeti Bank giro számla 96.325.89 M. Kir. Postatakarék-pénztár 9.192.47 Összesen 184.460.49 Értékpapírok: saját értékpapírok 286.989.16 nyugdíjpartalék értékpapírja 2.500 Összesen 289.489.16 Váltak 9.568.396.36 Folyószámlák 601.460.18 Adóssok 64.463.66 Zálogház 391.506.28 Összesen 10.625.826.48 Ingatlanok: intézeti ház 180.800.— egyéb ingatlanok 1.420.128.05 Összesen 1.600.928.05 Berendezés 200.— Átmenő tételek 75.570.82 Kezességi adóssok (47.120.89) Összesen 12.776.473.— Teher: Részvénytőke 2.040.000.— Tartalékok 420.663.27 Tőketartalék 55.800.— Értékülönbözeti tartalék 59.620.24 Nyugdíjalap 200.923.14 Nyugdíjpartalék 45.700.95 Összesen 2.822.707.60. Beruházási hozzájárulás függőszámla 194.432.37 Betétek 4.695.485.82 Hitelezők 247.739.67 Visszelszámított váltók 4.677.195.— Átmenő tételek 57.897.19 Kezességi hitelezők (47.120.89) Nyereség: áthozat a múlt évről 9.866.74 folyó évi 71.148.61 Összesen 81.015.35 Összesen 12.776.473.— Debrecen, 1940. december 31. Az igazgatóság. A felügyelőbizottság. — Eredmény számla. Költségek és veszteségek. Fizetett kamatok 405.935.69 Fizetések, üzleti költségek 169.256.22 Adók és illetékek 114.467.29 Leírások: kintlévőségekből 12.446.90 ingatlanokból 11.448.24 Összesen 23.895.14 Nyereség: áthozat a múlt évről 9.866.74 folyó évi 71.148.61 Összesen 81.015.35 Összesen 794.569.69 Jövedelmek: Kamatjövödelmek 676.459.73 Ingatlanok jövedelme 81.237.98 Jutalékok és egyéb nyereségek 27.005.24 Áthozott nyereség 9.866.74 Összesen 794.569.69 Debrecen, 1940. december 31. Az igazgatóság. A Felügyelőbizottság.

1941. január 22., szerda. 7

Gyászroval

Greczkó Sándor nyugalmazott banktisztviselő temetése ma délután félnyolc órakor lesz a díszravatalozó teremből. Lakás: Hunyadi uca 12. — Fehértől-cég rendezi.

Mikó Antal rendőrfőtörzserőrmester temetése ma délután félhárom órakor lesz a másodosztályú ravatalozó teremből. Lakás: Dévay uca 28. Fehértől-cég rendezi.

Karacz András 11 hónapos korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután két órakor lesz a Köztemető III. számú ravatalozó teremből, a ref. egyház szer-tartása szerint. Dankó temetkezéssel vállalat.

A Gyöngyösbokrétát Göbbels meghívta németországi körútra. Nyolc német városban szerepelnek és a bemutatás Berlinben lesz 20.000 néző előtt.

A Szent Erzsébet Egylet csütörtökön délután fél 5 órai kezdettel a Szárnyaskerék helyiségében (Hunyadi u. 9.) gyermek-mesedél-utánt rendez rendkívül szép és kedves műsorral.

Kitiltott román lapok. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter az Aradon megjelenő „Biserica Si Scoala” és „Stirea” című románnyelvű lapoktól megvonta a postaszállítás jogát.

Közgazdaság

Miről lesz szó a biztosítási napon?

Minél fejlettebb az ország gazdasága, ipara és kereskedelme, annál nagyobb szerephez jut a kárbiztosítás; minél kultúraltabb egy ország népe, annál nagyobb kereslet nyilvánul meg az életbiztosítás intézménye iránt. Virágzó gazdasági élete és magas kultúrája mellett a nyugati és közép-európai államok közül Magyarország a biztosítás nem terjedt el jelentőségének megfelelő mértékben. A biztosítási ismeretek terjesztése és a biztosítási intézmények népszerűsítése a gazdasági, ipari és kereskedelmi élet nagyarányú fejlődésének alapfeltétele. Erre való tekintettel határozta el a biztosítóintézetek egy „Biztosítási Nap” rendezését, ezen az eddigi kereteket meghaladó mértékben mutatnak rá a nagyközönség előtt a biztosítás jelentőségére és igénybevételeinek módozataira.

Ujabb rekord a magyar ipari munkásság létszámában. A Magyar Vidéki Sajtótudósító jelenti Budapestről, hogy a Magyar Bank- és Kereskedelmi Rt. most kiadott időszakos gazdasági jelentésében ismerteti gyáriparunk és kézművesiparunk helyzetét. Eszerint iparunk 1940. második negyedében 845 ezer munkást foglalkoztatott, ami az előző évi 823 ezres rekordlétszámmal szemben még további emelkedést tüntet fel. Az iparnak ezt a konjunktúrális üzletmenetét a nemzeti beruházási programmal kapcsolatos állami rendelkezések, a mezőgazdálkodás a tavalyi jó termés következtében megjavult vásárlóképes-sége, az iparunk körében megnövekedett keresleti lehetőségek és a visszacsatolt területeken megnyitott újabb értékesítési lehetőségek idézték elő.

Országos állatvásárok Debrecenben

A debreceni országos sertésvásáron kövér sertésből felhajtottak 84 darabot, ebből eladásra került 81 darab. Sovány sertésből 320 darabot hajtottak fel, eladtak 182 darabot. Árak: hizlalóbeli kövér sertés 154 fillér 60-súlykilogrammonként. (Kivételes ár 156.) Hizlalóbeli közepnehéz 152, szedett nehéz 144, szedett közepnehéz 142, szedett könnyű 138, szedett silány 132, sovány koca 130—140, sovány süldő 140—160 Irányzat élénk.

Az országos ló- és szarvasmarhavasáron felhajtás 1018 darab ló, ebből eladásra került 327 darab. Szarvasmarhából 1369 darabot hajtottak fel, eladtak 791 darabot. Árak: vágó ló 65—180 P, silány igásló 90—190, közepes igásló 200—350, jó igásló 350—550, kocsiló 560—800, prima minőségű vágó marha 75—85 fillér elsőülly. kilogrammonként. Jöminőségű vágó marha 55—75, közepes minőségű 44—55, silány 34—44. Borjú 70—128, nő-

vendékmárha 45—66. tinó, ökör 76—88, fejős tehén darabonként 350—560 pengő. Irányzat élénk.

Terményteljesítés. 78 kg-os búza 23.80, rozs 19.80, 65—66 kg-os takarmányárpa 21.40, kiváló sörárpa 26.70, zab 22.30, finom búzakorpa 16.40—16.85, csillagfűrt, fehér, lapos 34.50—36.00, a többi termény árfolyama változatlan. Burgonyaárak: ékezésre válogatott nyári rózsza 9.70, őszi rózsza 8.90, Göl Baba 9.20, Ella és sárga 7.70, Woltmann 6.90, Krüger 6.40, ipari Woltmann 6.20, ipari Krüger 5.70 P mázsánként.

SPORT

Újraalakul a debreceni úszókerület

Margit-fürdőt kéri versenyszünetnek. A Magyar Úszószövetség debreceni kerülete, — mint hírt adtunk róla —, Kiss József tankerületi főigazgató és dr. Kardhordó Sándor egyetemi fogalmazó és testnevelési előadó irányításával újra alakul. Debrecen úszósportjának reneszánszát jelenti ez a lépés.

Értesülésünk szerint ennek kapcsán kérelmet intéz a debreceni úszókerület a városhoz, hogy a jelenleg ugyanis úszómedence helyett Margit-fürdő medencéjének renoválása után is a versenyek nem akadályozzák és zavarnak a rendes fürdőforgalmat.

A NAGYBÁNYAI SE, NAC ÉS BUDAPESTI TÖREKVÉS MÉRKŐZÉSEK SZEREPÉNEK A DVSC PROGRAMJÁN

A DVSC csapata csütörtökön nagy

HIRDETÉNY. A m. kir. pénzügyminiszteriumnak — az egyenes adókra vonatkozó egyes törvényes rendelkezések módosításáról és kiegészítéséről szóló 1940 XXII. tc. III. fejezet 16, 17, 18, 20, 21, 23, 24 paragrafusainak és az V. fejezet 40 paragrafusa (1) és (2) bekezdéseinek, valamint 43. és 44. paragrafusainak végrehajtása tárgyában kiadott 160.000—1940 VII. számú rendelete 2 paragrafusa alapján közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy állandóan mentesek az általános kereseti adó alól azok a túlnyomórészt mezőgazdasággal foglalkozó földhasznosítók, akik egy közleg határában saját szükségleteik kielégítésére csak annyi földet bérelnek, amennyi földnek az összes kataszteri tiszta jövedelme legfeljebb 25 pengőt (21.55 aranykoronát) tesz ki. A törvény alkalmazása szempontjából a földhasznosítókhoz kell számítani a részre gazdálkodókat, valamint azokat is, kik a föld használatára fejében a tényleges birtokos eltarására vállalkoznak. Túlnyomóan mezőgazdasággal foglalkozó az a hasznosító, akinek saját magának is van földje s azon, vagy más földjén — akár mint mezőgazdasági eszél, akár mint időszakos gazdasági munkás — mezőgazdasági munkát végez, vagy pedig ha ipart, vagy kereskedést folytat is, ezzel csak a mezőgazdasági munkák szünetelése idején foglalkozik s ebből oly kevés jövedelme van, hogy emellett kénytelen a saját bérelt földjén a létfenntartáshoz szükséges termények megszerzése céljából mezőgazdasági termeléssel is foglalkozni. Az állandó adómentességnek egyik feltétele

kétkapus edzést tart, melyen valamennyi új játékos szerepel. A vezetőség már felterjesztette valamennyi új szerzeményét igazolásra. Nagy értéket s ki való erősítést jelent a támadósor számára Millye jobbösszekötő, aki pompás labdakezelésével, szép lövéseivel hamarosan a debreceni közönség kedvence lesz. Kiváló erő a félelmetesen lövő Bódy is, aki szintén a támadósor belső-hármasában kap helyet. Nagyon tehetséges játékos Mácsai. Marton, a volt román válogatott hátvéd még Kolozsváron van, de néhány napon belül Debrecenbe érkezik. Pocsai és Filák-Füleki ügyében folynak a tárgyalások és remény van rá, hogy szezonkezdetre a két kiváló játékos is a DVSC sziemeiben lép pályára. Szabó, a kiváló DVSC-csatár a jövőben a fedezetsorban szerepel valószínűleg.

A DVSC most tárgyal a februári mérkőzések programjáról. Valószínű, hogy február 2-án a Nagybányai SE-vel február 9-én a Nagyvárad AC-cal, február 16-án pedig a budapesti Török-vel játszik Debrecenben.

Három kiváló játékezőt került Erdélybe Debrecenből. Kiss Gábor dr Szatmármegyébe szolgabírónak, Szőke József adótitkár Kolozsvárra, Kovács László pedig Nagyváradra került.

Kispest nem adja át a két Olajkárt Újpestnek.

Símkó János lett az új vízpolókapitány.

A létszámemelés gondolatával foglalkoznak az NB-ben. Esetleg szó lehet kétszorosított NB I. és háromszorosított NB II-ről az utazási nehézségek elhárítására.

az is, hogy a túlnyomórészt mezőgazdasággal foglalkozó hasznosítók a földet saját szükségletének kielégítése céljából bérelje. Ebből a szempontból saját szükségletének kielégítésére az a hasznosító termel, aki a termelvényeket saját háztartásában éli fel, vagy a termelt növényekre a levágásra, vagy tejelésre tartott állatainak hizlalására, vagy takarmányozására céljából van szüksege. Az a hasznosító, aki a fenthatározott rendelkezésekkel megjelölt megfelelő hasznosítók után az általános kereseti adó alól állandó adómentességet akar igénybe venni, a hasznosítóra vonatkozó írásbeli szerződés, vagy szóbeli megállapodás létrejöttétől számított harminc napon belül a közlegi előjárásához (városi adóhivatalhoz) bejelentést tartozik tenni. Ha a bejelentést később teszi meg, az állandó adómentességet a bejelentést követő évtől kezdve kell megállapítani. A bejelentésnek a következő adatokat kell tartalmaznia: a) a hasznosító nevét, foglalkozását és állandó lakóhelyét; b) az ugyanabban a községben bérelt földterületek felsorolását, dűlő és helyrajzi szám szerint, annak megjelölésével, hogy a földterületnek ki a tényleges birtokosa, hol van a lakása és a hasznosítót mely időtartamra szól. Vonatkozó bejelentő lapok 3 fillér térítési díj ellenében a városi adóhivatal kivételi osztályánál (I. emelet 38. szoba) beszerezhetők és kitöltve ugyanott adandók be. Ugyanint ott kell bejelenteni írásban az esetleg évközben beállott változásokat is. Városi adóhivatal

APRÓHIRDETÉSEK

ALKALMAZÁST nyér férfi

Kárpitost állandó munkára felveszek. Bálint József, Csapó u. 67. 1844

Kifutót vagy bollsizogát felvételre keres — Király fűszerkereskedő, Debrecen, Dégenfeld tér 11. 1883

Pékségben jártas kifutót felveszek, 20 éven felül, Bethlen u. 1. 1879

Kifutót jobbnál jobb családból felveszek. Asztalos cég, Kossuth u. 4. 1874

ALKALMAZÁST nyér nő

„Margóban” — szabást, varrást tanulhat. Je-

lentkezés 20-ikától 4—6-ig Bethlen uca 29. 1690

Mesőmester és mosónők felvételnek. Jelentkezés az Arany Bika portásánál délelőtt 11—12-ig. 1882

Lakást adok takarításért magános asszonynak vagy kinek felnőtt gyermeke van. Nyíl u. 44. 1878

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Házi alkalmazott jó bizonyítvánnyal február 1-ével felvétetik Poroszlav út 10. szám alatt. Jelentkezni lehet délután félhárom óra-ig. 1829

Mindenes bejáróleány felvétetik. Meszena 1. Fűszerüzlet. 78

AJANLAT

Már 10 pengőért kaphat drapériás függönyt, csipkeszövet maradványokat 360 szélesben Rozmán-nánál, Rothermere u. 36. 1213 2. 9.

Cipőszükségletét legolcsóbban Ókrós saját-készítményű raktárából szerezheti be. Sas u. 1. 806 1. 31.

Felnéreművarrást juttányosan készítek. Jókai uca 16. 1850

Aranyat, ezüstöt, briliántot legmagasabb árban bevált Pollák Ernő ékszerész Hatvan u. 2. 1190 2. 10

Szappannak való zsiradékot szappanra becserélek, Pál János szappanosmester, Kőlcsey u. 8. sz. 1278 2. 12.

Önkéntes urak egyenruhájukat bizalommal készíttessék Tegdesnél Kálvin tér 19. Püspöki palota. 1162 2 8

Használt varrógépek — nagy választékban, varrógépresek minden géphez. Javítások jól állással. Vétel, csere, kölcsönzés. Csapó u. 101. Műszerész. 881 2. 3

Hölgyek figyelmébe! Tardós Danéri, víz, vas-ondolást készíttessen Kerekgyártó fodrásznál, Püspöki palota, Déri sarok. 1881

KERESLET

Patkányfogó kutyát — megvételre keresek. — Danzinger, Szabó Kálmán u. 8. sz. 1885

IRODA

Irodának két szoba kiadó. — Kiss cukrász, Batthyány 26. sz. 1880

ÉLELMISZER ITAL

Többféle nemes élőhalak állandóan olcsón kaphatók Pásti u. 2. Haluzlet. 1189 2. 9.

Alma, szép, egészséges Jonathán és Török Bálint fajta 130, 120, 100 és 80 fillérért eladó. — Darabos uca 30. Telefon: 18—29. 79

AUTÓ MOTOR KEREKPAR

Egy jó állapotban lévő lopopolinó sürgősen eladó. Eötvös uca 51. 1867

HANGSZER

Bécsben képzett zongora hangoló olcsón lekiismeretes munkát végez, Ebenstein Márton, Csokonai uca 17. szám telefon: 30-89. 589 1. 29.

RÁDIÓ

Rádiót tökéletesen javít, alakít és modernizál olcsón, gyorsan és felelősséggel Szabó Lajos műszerész, Csapó 86. 805 1. 31.

BÚTOR

Két darab használt régi íróasztal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 588 vv.

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorgyártásban. Jó minőség, előnyös árak. Rézletré is. Hunyadi u. 2. szám alatt. 534 3. 25.

TÜZELŐ ANYAGOK

Elsősztályú száraz bükk és akác aprított tűzifa kapható Draskovits Rudolf, Rákóczi u. 12. Legolcsóbb napi árban. 1836

Tűzfűtést szentel Kiss Lajos „Turul” fűtőtelepéről tessék beszerezni. Böszörményi út 2. Telefon 12—91. 1865

Tűzifa és szén, kapható. Csuka, Péterfia u. 53. 1875

ÁTADÓ ÜZLET VENDEGLŐ

Forgalmas fűszerüzlet áruval, berendezéssel azonnal is átvehető. Cím a kiadóhivatalban. 1872

Kétkemencés pékség teljes felszereléssel eladó. Napi forgalom 7 mázsa kenyér, 2 mázsa szter, 500 darab zsemlye. — Varga Sütőde, Derecske. 1867

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

Kocsmai helyiség kiadó városi útvonalon, vésártérnél. Homokkert, Bujdosó huszonhárom, szám. 1863

KIADÓ LAKÁS két szobás

Kettőszobás összkomfortos lakás azonnal kiadó. Arany János u. 6. szám. 1877

KIADÓ LAKÁS háromszobás

Kiadó háromszobás fűdőszobás, mellék-helyiségekkel álló ucai lakás február 1-vel 63 pengőért. Bási u. 17. 1615 vv.

LAKÁST KERES

Állami alkalmazott keres egy szobás komfortos lakást február elsejére. Kiss László, Apafi uca 71. 1830

Keresek két elegánsan bútorozott szobát, lehetőleg belvárosban, február 1-re. — Címeket „Sürgős” jellegre a kiadóba 1869

BÚTOROZOTT SZOBA

Bútorozott szoba központi fűtéssel, folyóvízzel ürüleányrak kiadó. Piac u. 41. I. em. 3. 1862

INGÓSÁG VÉTEL

Deszkát, használtat öt méter hosszú, 30 cm szélességű kerék felvételre. Címeket kérem a kiadóba leadni. 1667 vv.

INGÓSÁG ELADÁS

Ha szép otthon akar jöjjön az ingóságkivételre ref. püspöki bérpalota. Tekintse meg raktárainkat! Telefon: 37—99. 1131 vv.

VEGYES

Grafológusnő bárkinek kézírásából biztos analízist nyújt. Széchenyi 43. 1828

Szmoking, kifogástalan, magas alakra eladó. — Cegléd uca 20. Varróda, keresztelep. 1866

GAZD. ESZKÖZÖK

50 mázsa tengerigőre eladó. Szabó Kálmán u. 8. sz. 1884

ELADÓ HÁZ

Eladó nagyterű jól védett ház Apafi 69. sz. ház. Értekezni Kötvalom 14. 1870

Ferenc József út 4. sz. bérház 3 földszintes és 1 emeleti lakással, két bolti helyiséggel, a város egyik legszebb helyén. Cím a kiadóban. 1+

Jókai uca 9. C. számú családi ház, ötszobás lakással, nagy udvarral. Tulajdonos címe a kiadóban. 2+

Eladó Hajdúszoboszlón, főútvonal mellett, fűdőház, közeledő saroktelek házzal, szabadkiszől, tehermentesen. A házban fűszerüzlet és lakás van. Felvilágosítást ad Molnár tanár, siketnémák intézete. 1697

ELADÓ HÁZHELY

Villatelek a Nagyerdő alatt, a Hadházi utcából nyíló Dobsina utcában 268 négyszögletes villatelek négyszögletes kényes 11 pengős árban eladó. Felvilágosítást ad a Kölesönös Segélyező Egylet bankpénztára, Kossuth uca 8. szám alatt. 140+

Széchenyi uca 85. sz. telek, úgy egy darabban, mint parcellákban is megvehető. Felvilágosítás a kiadóban. 4+

Külsővársátrét 15. sz. 826.60 négyszögletes telek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Komlóssy út 45. és a Dóczy József utcára néző három telek igen előnyös feltételek mellett. Tulajdonos címe megtehető a kiadóban. 5+

Olecsó házhelyek a Poroszlav úton és az Erdősoron. Érdeklődők forduljanak a Debreceni Működőházhoz. — Fürdő u. 2. szám. 1601

FÖLDBÉRELT

Bérbeadó 15 hold, holdgyümölcsös. Kisvárdán, nagy tanyacéppel és 15 hold szántófölddel. Bővebb felvilágosítást ad dr. Titz János ügyvéd, Ferenc József út 87. sz. alatt. 1769

ELADÓ FÖLD

Eladó 30 hold és 15 hold tanyás föld Etelepen. Cím a kiadóban. 1871

ELADÓ ÁLLAT

Egy 180 kilós zsirkerítés eladó. Kerektelep, Rudolf uca 28. szám. 1873

Kökényfekete 8 éves nőniusz ménlő minden célra alkalmas eladó. Tóth Béla, Kisar, Szatmár megye. 1864

Kakasok, javított sárga magyar, fiatalok — tenyészésre, vérfrissítésre kapható. — Hatvan u. 24. 680

Szerkesztőnő felelős: PÁLFI JÓZSEF

Kiadónál felelős: SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadja és nyomja a NYIRÁNYI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Feladvó nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY